Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(http://www.thrinaina.com)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

ప్రజాశక్తి

Vol. 3, no. 15

(Oct. 13, 1943)

బెజవాడ, 1943

Record no. 683

Prajāśakti

Vol. 3, no. 15

(Oct. 13, 1943)

Bejavāḍa, 1943

Record no. 683

0-2-0 Regd. No. M. 4486

ప్రజాశక్తి

భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ, ఆంధ్రకమిటీ పత్రిక

సంపుటి 3 సంచిక 15 | : సంపాదకవర్గం : మద్దుకూరి చంద్రశేఖరరావు (సం) కంభంపాటి సత్యనారాయణ ★ పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య తమ్మల వెంకటరామయ్య చలసాని వాసుదేవరావు | బుధవారం 13-10-43

భారతీయులకు సన్ యట్ సేన్ సతి సందేశం

"భారతీయులు తమ స్వాతంత్ర్యం కొరకు, ఫాసిస్టు దురాక్రమణను దీ తమ మాతృభూమిని రక్షించుకొనుటకు, జరిపే పోరాటానికి నా అభివందనాలు. జపాన్ ఫాసిజా న్ని ఓడించనిదే ఆసియా ఖండవాసుల జాతీయ విప్లవ కార్య క్రమం నెరవేరదను యదార్థం చైనా అనుభవంవల్ల స్పష్ట మయింది. ఆసియా ఖండాన్ని దాసిసత్వంలో నుంచాలని జపాన్ చూస్తోంది. అట్టి ఉపద్రవం జరుగకుండా చూడా లంటే, ఫాసిస్టు వ్యతిరేకశక్తులన్నీ కలిసి పనిచేయాలి. అట్టి ఐక్యతకు ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతం పునాదిగా ఉండాలి. అల్ప సంఖ్యాక పార్టీలకు, వివిధజాతులకు, ఉండవలసిన హక్కులను గుర్తించాలి. భవిష్యత్తులో స్వాతంత్ర్యాన్ని, శక్తి సామర్థ్యా లను సంపాదించుకోవాలంటే, ఇదొక్కటే మార్గం."

చుంకింగు, 14-7-43. } ఇట్లు, సూంగ్ చింగ్ లింగ్

(సూంగ్‌చింగ్‌లింగ్, ఆధునిక చైనా నిర్మాతయైన డాక్టర్ సన్‌యెట్‌సేన్ భార్య. చైనాలో కమ్యూనిస్టులకు-ప్రభుత్వానికి వచ్చిన అంతఃకలహాలన్నిట్లోను యీమె జోక్యం కలిగించుకొని, చైనా ప్రభుత్వంలోని అభివృద్ధి నిరోధకుల విచ్ఛిన్నపు చెత్తలు కొనసాగకుండా చేసి, జపాన్ వ్యతిరేక పోరాటానికి బలంచేకూర్చింది.)

ముస్లింలీగ్ దేశభక్తులకు విజ్ఞప్తి

— సజ్జద్ జహీర్

బెంగాల్ ప్రజలు ఆకలిబాధ కోర్వలేక వేలకొలదీ చచ్చిపోతున్న సమయంలో, రోజురోజుకూ విషమిస్తున్న ఆహారసమస్యను స్థానిక లీగ్ మంత్రివర్గం పరిష్కారం చేయ లేకుండా ఉన్నప్పుడు, అఖిలభారత ముస్లిం లీగ్ కేంద్ర నాయకత్వం ఏంచేస్తోంది ?

ఈక్లిష్టసమయంలో ముస్లింలీగ్ యొక్క బాధ్యత ఇంతంతని చెప్పటానికి వీలులేదు కారణం ? ప్రజలకు కరువు నివారణమార్గాన్ని చూపి తిండిపెట్టగల్గిన బలమైన రాజకీయపార్టీ లలో ముస్లింలీగుమాత్రమేబయటఉంది. ముస్లి ములు అధికసంఖ్యాకులుగా ఉన్న రాష్ట్రాలన్ని టిలో ఈనాడులీగ్ మంత్రివర్గాలున్నయి.వాటిలో పంజాబ్, సింధు రాష్ట్రాలు ధాన్యసంపద విష యంలో మిగులు ప్రాంతాలు. పంజాబ్, సింధు రాష్ట్రాల ధాన్య సంపదను సరిగా సమీకరించ గల్గితే, వేలకువేల ప్రజలను మృత్యువువాత బడకుండా రక్షించవచ్చును. ఇక బెంగాల్‌లో లీగ్ మద్దతతో ఏర్పడిన లీగ్ మంత్రివర్గం కూడా ప్రజలను రక్షించే ఆశయంతో పని చేయవచ్చును.

కాని యదార్థంగా బెంగాల్‌లో జరుగు తున్న దేమిటి ?

ఆకలిబాధలను సహించలేక భార్యలు భర్తలను, భర్తలు కుటుంబాలను వదిలివేస్తు న్నారు. పోషించలేక తల్లితండ్రులు కన్న బిడ్డలను చంపుకునే పరిస్థితి ఏర్పడింది ! తూర్పు బెంగాల్‌లో ఎక్కువగా నివసించే ముస్లిములు తిండిలేక- స్త్రీలు, పురుషులు- అస్సాం రాష్ట్రంలోకి ప్రవేశించి అక్కడకూడా తిండి దొరకక, శోషవచ్చి రోడ్లమీద, రైళ లోనూ కూలిపోతున్నారు.

కలకత్తావిషయం చెప్పనక్కరలేదు. చని పోయే వారి సంఖ్య రోజురోజుకూ పెరిగిపో తోంది. వీరిలో నూటికి 30 మంది ముస్లిములు.

ఈ విషమ పరిస్థితులలో అఖిలభారత ముస్లింలీగ్ కౌన్సిలు ఒక ప్రత్యేక అర్జెంట్ సమావేశం ఏర్పాటుచేయడం అవసరం. కాని గత ఏప్రియల్‌లో ఢిల్లీలో జరిగిన లీగ్ మహాసభ తరువాత మళ్ళీ లీగ్ కౌన్సిల్ సమావేశం కాలేదు. ఈ 6 నెలలనుంచి ఆహార సంక్షోభంవల్ల దేశమంతా నాశనమయ్యే పరిస్థితులు ఏర్పడినా, లీగ్ కౌన్సిల్ సమా వేశం కాకపోవుట దురదృష్టమైన విషయం. కరువు నివారణ ఫండును వసూలుచేయమనే పిలుపుతప్ప ఇంకేమీ లీగ్ కౌన్సిల్ చేయ లేదు. ఫలితం ?

లీగ్ మంత్రివర్గాలు తమకు తోచిన మార్గా లలో పోతున్నాయి. ఒక్కొక్కప్పుడు పర స్పర విరుద్ధంగానూ, మరొకప్పుడు అఖిల భారత లీగ్ పంథాకు వ్యతిరేకంగానూ నడ చుట జరిగింది. అందువల్ల ప్రజల బాధలు దీర్ఘమై మరింత విషమించినాయి.

ఢిల్లీ ఆహార తీర్మానం

గత ఏప్రిల్ 25 వ తేదీన ఢిల్లీలో అఖిల భారత ముస్లింలీగ్ చేసిన ఆహార తీర్మానంలో ఇలా ఉన్నది : "జీవితావసరాల కంట్రోల్ పంపకాల విషయంలో పెట్టుబడిదారులయొక్క, ఉద్యోగస్థులయొక్క సలహాలతోగాక, ప్రజా ప్రతినిధుల సలహాలమీద ఆధారపడి నిర్ణ యాలు చేయాలి. తిండిదొంగల వ్యాపారాన్ని అరికట్టి, వ్యాపారస్థులకు కొద్దిపాటి లాభాలు వచ్చునట్లుచేస్తూ, జీవితావసరాలను సరళమైన ధరలకు ప్రజలకు గ్యారంటీచేయాలి. ప్రజల దుస్థితిని విషమంచేసే అధిక లాభాల వ్యాపా రాన్ని అరికట్టాలి."

ప్రజల బాధలు అనవసరంగా ఎక్కువ గాకుండా నివారణ మార్గాన్ని చూపుతున్న పై తీర్మానాన్ని ఏ ఒక్క మంత్రివర్గమైనా అమలు జరిపిందా ? లేదనే చెప్పాలి.

లీగ్ ఉత్తరువును మంత్రివర్గాలు మరచిపోయినవి

ఉదాహరణకు, బెంగాల్ మంత్రివర్గాన్నే తీసుకుందాం. ప్రపంచంలో జరిగే చెడుకం తకూ లీగి మంత్రివర్గమే కారణమని దాని విరోధులందరూ నిందిస్తున్నారు. అలానిందిం చడం సరియైనదికాదు. అయినప్పటికీ వాస్త వికపరిస్థితులను తప్పనిసరిగా మనం గుర్తిం చాలి. ప్రారంభంలో, తిండిదొంగలకు వ్యతి రేకంగా చర్యలు తీసుకుంటూ, వేలకొలదీ ఆహారకమిలన్నుయేర్పాటుచేసి, దేశభక్తిపూరి తమైన ప్రజా మంత్రివర్గంగా పని ఆరం భించింది. కాని త్వరలోనే ప్రభుత్వ అధికా రులకు లొంగిపోయింది గూడా !

రహస్యస్టాకులకు కలకత్తా పెద్దకేంద్రం. ఈరహస్య స్టాకులను బయటికి లాగుటకు మంత్రివర్గం వెరిచింది. ప్రభుత్వోద్యోగుల చర్యలను వ్యతిరేకించి ముందుకు వెళ్ళలేక పోయింది బెంగాల్ మంత్రివర్గం. కేంద్రలీగ్ నాయకత్వమైనా మేల్కొని వెంటనే యీ తప్పును దిద్దుటకు ముందుకురాలేదు. రహస్య స్టాకులను స్వాధీనంచేసుకునే కార్యక్రమంలో మంత్రివర్గానికి ప్రజలు మద్దతుయివ్వాలని లీగ్ కేంద్ర నాయకత్వం ప్రజలను సమీకరించి ఉండాల్సింది.

40 లక్షల రూపాయల లాభం

ధరలను నిర్ణయించే విషయంలో గూడా వ్యాపారస్తుల సలహాలమీదనే మంత్రివర్గం ఆధారపడిందని, షురవార్దీ యీమధ్యనే అంగీ కరించాడు. లీగ్ మహాసభ సూచించినట్లు, ప్రజల సహకారాన్ని తీసుకోలేదు. బెంగాల్ లోని విపరీతధరలకు కారణంచెప్తూ షురవార్దీ చెప్పిన విషయం యిది.

ఉత్తర ఇండియా ఆహార కంట్రోలర్ అగు సర్ కాలిన్‌గార్బెట్ "బెంగాల్ ప్రభు త్వం ఈమధ్యన పంజాబ్ ప్రభుత్వంతో సాగిం చిన ధాన్యపు దిగుమతి వ్యాపారంలో బెంగాల్ ప్రభుత్వానికి రూ 40 లక్షల లాభం వచ్చిం" దని చెప్పాడు ! లాభసాటిగానే మంత్రివర్గం వ్యవహరిస్తోందని సెప్టెంబరు 27 వ తేదీన షురావార్దీయే ఒప్పుకున్నాడు !

వేలకువేలు మహమ్మదీయులు, హిందు వులు చచ్చిపోతూంటే, బెంగాల్ ప్రభుత్వానికి 40 లక్షల రూపాయలు లాభమా ! సిగ్గుచేటు. ఇప్పుడు మాత్రం ధాన్యపుధర బెంగాల్‌లో మణుగుకు రు 5 లు తగ్గించబడింది. మొదట్లో 40 లక్షల లాభం అపేక్షించకుండా ఉంటే, ఇంతకాలం మణుగుకు రు 5 ఎక్కువచెల్లించ కుండాప్రజల బాధ కొంతవరకు తగ్గిఉండేది. ఈఅధికలాభాల పంథా ముస్లింలీగ్ పాలసీకి వ్యతిరేకం కదా ?

పంజాబ్ మంత్రివర్గం

పంజాబ్ మిశ్రమ మంత్రివర్గంలో ఆధి క్యత వహిస్తున్న లీగ్ విషయంకూడా ఇంతే. రాష్ట్రీ లీగ్‌కాని అ. భా. ముస్లింలీగ్‌గాని యీమంత్రివర్గ వైఖరిని అరికట్టుటకు ప్రయ త్నం చేయలేదు.

ఈమధ్యనే పంజాబునుంచి బెంగాల్‌కు ధాన్యపు ఎగుమతి ప్రారంభ మయేవరకూ, స్థానిక స్వలాభాపేక్షపరులు ఎగుమతికిగూడా అభ్యంతర పెట్టలేదా ? మే నుంచి ఆగస్టు వరకు 1300 వాగన్లు ధాన్యం ఎగుమతి కావలసిఉంటే, 375 వాగన్లు మాత్రమే పంప బడింది. వాగన్లుకు సరిపోయే ధాన్యాల్ని పంజాబు ప్రభుత్వం సప్లయిచేయకపోవుటయే దీనికి కారణం.

బెంగాల్ ఆకలిబాధలతో మాడిపోతూంటే, బెంగాల్ లీగ్ మంత్రివర్గం వుంటుందా, వూడి పోతుందా అనే పరిస్థితిలో కూడా పంజాబ్ లీగ్ మంత్రివర్గం యిటువంటి విపరీత వైఖరి అవలంబించిందంటే, అంతకన్నా విషాదకర మైన విషయం యేమి వుండగలదు !

లీగ్ తీర్మానాలను అనుసరించి పనిచేయక పోగా, బెంగాల్ మంత్రివర్గాన్ని ఖండిస్తూ పంజాబ్ మంత్రులు (బలదేవ్‌సింగ్ మొద లయినవారు) ప్రకటనలు చేశారంటే,పంజాబ్ మంత్రివర్గం తన బాధ్యతలను నిర్వర్తించలే దని స్పష్టపడుతోంది.

అధికలాభాలవ్యాపారానికిస్వేచ్ఛ

గత సెప్టెంబరులో జరిగిన ఆహార మహా సభలో పంజాబ్ ఆహారమంత్రియైన బలదేవ్ సింగ్ మాట్లాడుతూ, ధరల నిర్ణయం విష యాన్ని వ్యాపారస్తులకే వదలివేయాలన్నాడు. తివానా మొదలయిన లీగ్‌మంత్రుల మద్దతు తోనే బలదేవ్‌సింగ్ (పంజాబ్) యీవిధంగా మంత్రివర్గ వైఖరిని గూర్చి లీగ్ పంథాకు విరు ద్ధంగాప్రకటించగల్గాడు. అధికలాభాపేక్షయే పంజాబ్ మంత్రివర్గ పంథా అని వేరుగా రుజువుచేయనక్కరలేదు.

సింధురాష్ట్రవిషయంగూడా ఇంతే. ధాన్యపు యెగుమతులవల్ల సింధు ప్రభుత్వానికి యీ మధ్య కోట్లకొలదీ లాభం వచ్చింది. సింధు రాష్ట్ర లీగ్‌మంత్రివర్గపు వైఖరి కూడా యీవిష యంవల్ల స్పష్టమవుతోంది.

లీగ్ కౌన్సిలును వెంటనే సమావేశపర్చాలి

మంత్రివర్గాల ధోరణి యిలా వుంటే, ప్రజల పరిస్థితి యెలావుంది ? ముస్లిములు, హిందువులు-వుభయులూ ఆకలిబాధతో మాడి పోతున్నారు. లీగ్‌మీద ప్రజలకున్న నమ్మ కాన్ని కొద్దిమంది వ్యక్తులు సొంతలాభాలకై వుపయోగించుకుంటున్నారు. బాధ్యత అంతా ముస్లింలీగ్ మంత్రివర్గాలదేనని ఆమెరీ కూస్తు న్నాడు. అధికారులకు లొంగిపోయిన మంత్రి వర్గాలమీద స్వారీచేయుటకు కేంద్రప్రభుత్వం నూతన వుద్యోగులను పంపగల్గుతోంది.

ఈపరిస్థితులలో లీగ్ కర్తవ్య మేమిటి ? ముస్లిములకు తనమీద వున్న విశ్వాసాన్ని నిలుపుకోవాలంటే, దేశంలో ఒక ప్రధాన రాజకీయపార్టీగా నిలబడాలంటే, ఉపేక్షను చాలించి లీగ్ నాయకత్వం వెంటనే కదలాలి. తన మంత్రివర్గాల తప్పులను దిద్ది, ప్రజల సహకారంతో కరువు నివారణ మార్గానికి పూనుకోవాలి.

వెంటనే లీగ్ కౌన్సిలు సమావేశాన్ని పిలవాలి. లీగ్ దేశభక్తులందరూ యీసమావే శానికై ఆందోళన చేయాలి. అధిక లాభాల పంథాకు స్వస్తిచెప్పి, ప్రజలకు తిండి కల్పిం చాలి. అంతేకాదు. దేశాన్నంతా ఆవరించిన ఆహారసంక్షోభాన్ని యే ఒక్క రాజకీయపార్టీ పరిష్కరించలేదని గుర్తించి, రాజకీయపార్టీ లన్నీ ఐక్యమయి దేశాన్ని, ప్రజలను రక్షిం చాలని లీగ్ పిలుపు యివ్వాలి. కాంగ్రెసు జైలులో బంధించబడి యున్నప్పుడు, దాని తరువాత పెద్దపార్టీఅయిన లీగ్ నాయకత్వం వహించి, అందరిని నడిపి తనవిధిని నిర్వర్తిం చాలి.

'పీపుల్స్‌వార్' నుండి

Roja Muthiah Research Library
3rd Cross Road, C P T Campus,
Taramani, Chennai - 600 113, India.

బుధవారం ప్రజాశక్తి 13-10-43

పత్రికా స్వాతంత్ర్యం

"హితవాద" నాగపూరునుండి వెలువడే మితవాద పత్రిక. "సర్వెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియా" సంఘసభ్యులైన ఎ. డి. మణిగారు సంపాదకులు. ఆ పత్రికలో బెంగాల్ ప్రభుత్వ ప్రధానకార్యదర్శియైన జి. ఆర్. బ్లెయిర్ రాజీనామాను గురించి ఒక వార్త ప్రకటించబడింది. బ్లెయిర్ తన ప్రయివేటు జాబులో ప్రభుత్వానికి రుచించని విషయాలు వ్రాశాడని, అందుచే ప్రభుత్వం ఒత్తిడివేసి రాజీనామా యిప్పించిన దని, ఆవార్త సారాంశం.

ఇందుకుగాను మధ్యరాష్ట్రప్రభుత్వం "హితవాద"పత్రిక సంపాదకునికి ఇండియా డిఫెన్సు చట్టంక్రింద నోటీసు జారీచేసింది. మూడురోజులలోగా ఆ వార్తను యిచ్చిన విలేఖరి పేరును సంపాదకుడు ప్రభుత్వానికి తెలియజేయాలని ప్రభుత్వం ఆర్డరు చేసింది. "భారతదేశ భద్రతకు యుద్ధంవల్ల ప్రమాదం కలిగే పరిస్థితులలో" పత్రికకు వార్తను ఇచ్చిన వ్యక్తిపేరును, అడ్రసును ప్రభుత్వం కోరినపుడు సంపాదకుడు ఇవ్వాలని డిఫెన్సుఆక్టు చెబుతూంది. కాని సివిలియన్ ఉద్యోగి రాజీనామాకు కారణాలను తెలిపేవార్త ఏవిధంగానూ భారతదేశ భద్రతకు ప్రమాదం కలిగించదు. అందుచే డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా చట్టంక్రిందకు రాదు. ఈ సంగతి గుర్తించకుండా మధ్యరాష్ట్రప్రభుత్వం నిరంకుశత్వంగా 'హితవాద' పత్రికపై దాడి వెడలింది. ఇది నిజంగా పత్రికాస్వాతంత్ర్యంపైన, పౌరసత్వ హక్కులపైన ప్రభుత్వం చేసిన దాడి.

అంతేగాక, పత్రిక సంపాదకుల సంఘానికి - ప్రభుత్వానికి మధ్య ఒక ఒడంబడికవుంది. దానిప్రకారం అత్యవసర సందర్భాలలో తప్ప రాష్ట్రప్రభుత్వాలు చర్యగైకొనేముందు, ప్రెస్ సలహాదారుల కమిటీతో సంప్రదించాలి కాని అట్టిదేమీ జరుగలేదు. పైవార్త ఆగష్టు 21 తేదీన ప్రకటించబడింది. ప్రభుత్వ నోటీసు సెప్టెంబరు చివరిభాగంలో ఇవ్వబడింది. ఇంత వ్యవధి వున్నా, మధ్యరాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రెస్‌కమిటీతో సంప్రదించనేలేదు. అందుచే పత్రికాసంపాదకుల సంఘానికి - ప్రభుత్వానికి మధ్య జరిగిన "పెద్దమనుష్యుల ఒడంబడికకు" యిది పూర్తిగా విరుద్ధం.

'హితవాద'పత్రికా సంపాదకులు ప్రభుత్వ ఆర్డరుప్రకారం వార్తను అందజేసినవారి పేరును తెలుప నిరాకరించుతూ యిలా ప్రకటించారు:— "ఆ వార్తను ప్రకటించుటద్వారా నేను ఎట్టి నేరాన్నీ చేయలేదు. మీ ఆర్డరుప్రకారం నేను వార్తను అందచేసినవారి పేరును మీకు తెలిపినచో నేరం చేసినవాడ నవుతాను. ఏమంటే, అలా చేయడం నమ్మకంతో వార్తను తెలిపినవారిని బట్టబయలు చేసినట్లవుతుంది. అలా చేయడం పత్రికా నిర్వహణ గౌరవానికే భంగం వాటిల్లుతుంది." ఈ విధంగా సంపాదకులైన మణిగారు పత్రికా స్వాతంత్ర్యహక్కు కొరకు ధైర్యంగా నిలబడినందుకు, పత్రికాసంపాదకుల గౌరవాన్ని నిలబెట్టినందుకు, అభివందనాలు అర్పించుతున్నాము.

ఢిల్లీలో యీనెల 20 వ తేదీన అఖిలభారత పత్రికాసంపాదకుల స్థాయిసంఘ సమావేశం జరుగుతుంది. దానిలో "హితవాద" సంపాదకునిపై ప్రభుత్వ ఆర్డరును గురించి చర్చించబడుతుంది. ప్రభుత్వచర్య ఒడంబడికకు ఎలా విరుద్ధమో తెలిపి, యీ అనాలోచితపు ఆర్డరును ఉపసంహరించుకునేటట్లు ప్రభుత్వాన్ని పై సంఘం ఒత్తిడిచేస్తుందని ఆశించుతాము.

గాంధిజీయే బయట ఉంటే....

ఈమధ్యనే జైలునుంచి విడుదలఅయి వచ్చిన కొల్హాపూర్ కాంగ్రెసు నాయకులు "వికాస్" అనే మహారాష్ట్ర వారపత్రికను ప్రారంభించారు. గాంధీ జయంతిని గురించి ఆపత్రిక యీ క్రింది విధంగా సంపాదకీయంలో వ్రాసింది:

"నేడు గాంధీజీ బయటఉండి ఉన్నట్లయితే, బెంగాల్ రాష్ట్రాన్ని, దేశంలోని యితర కరువుప్రాంతాలను, రక్షించే నిమిత్తం ఆయనవేగిరపడియుండేవాడు. దేశభక్తి పేరుతో ప్రచారం చేయబడే అరాజకోద్యమాన్ని ఆపియుండేవాడు. ప్రతిచోట వ్యాపించియున్న దౌర్జన్య భావాలను అణచియుండేవాడు. దేశంలో భద్రతకు కావలసిన పరిస్థితుల్ని కల్పించి యుండేవాడు. గాంధిజీలేని యీ సమయంలో మనమే యీ కార్యక్రమానికి పూనుకోవలసియుంది.... "గాంధీవారం" లో ప్రతినిమిషం మనం క్షుదార్తుల బాధానివారణకై పనిచేయాలి. ఈ యేడు గాంధీయజంతికి యిదొక్కటే కార్యక్రమం."

మహారాష్ట్ర దేశమంతటిలోను కొల్హాపూరు 1942 వ సంవత్సరపు ఆగష్టు ఘటనల సందర్భంలో విధ్వంసక కార్యక్రమాన్ని తీవ్రంగా కొనసాగించిన ప్రాంతం అని పాఠకులకు జ్ఞాపకం ఉండేఉంటుంది.

★ మన రాజకీయాలు

ప్రతిష్టంభనను తొలగించుటకై రాజాజీ పరిష్కారమార్గం

— కంభంపాటి సత్యనారాయణ

నేడు మన దేశంలో వ్యాపించియున్న రాజకీయ ప్రతిష్టంభన ప్రజలలో ఎంత నిస్పృహను, నిరాశను, కలిగించిందో రాజాజీ గ్రహించినంత చక్కగా ఏ కాంగ్రెసువాదీ గ్రహించి యుండలేదు. "ఇప్పుడు మనం చేయగలిగిందేదీలేదు." అనే భావం సర్వసామాన్యంగా దేశభక్తులలో కన్పించుతోంది. ఇట్టి వాతావరణంలో రాజాజీ ప్రతిష్టంభనను తొలగించుటకు ఎడతెగకుండా ప్రయత్నించడం శ్లాఘనీయం.

"అమృత బజార్ పత్రిక"లో రాజాజీ యీమధ్య ఒక వ్యాసం రాశాడు. అందులో, యుద్ధానంతరం ప్రతిదేశం పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమంపై దృష్టిని కేంద్రీకరించి పని చేస్తూంటే, మనదేశంలో నిరంకుశాధికార వర్గం అట్టి కార్యక్రమాన్ని గురించి పట్టించుకోదనీ, కాబట్టి వెనుకటి క్రిప్సు సూచనల నంగీకరిస్తూ కేంద్రంలో జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని, రాష్ట్రాలలో సంయుక్త మంత్రివర్గాలను, నిర్మించడం అవసరమనీ, ఆవ్యాసం యొక్క సారాంశం. ప్రజాభిప్రాయం యీవిధంగా ప్రకటితమై, యుద్ధకృషిని బలపరచుటకే యిట్టి కార్యక్రమం అవసరమని స్పష్టీకరిస్తే, వివిధ రాష్ట్రాలలో తిరిగి మంత్రివర్గాలను స్థాపించవచ్చుననీ, జైళ్ళలో డిటెన్యూలుగా ఉన్న కాంగ్రెసు నాయకుల్ని విడుదల చేయవచ్చుననీ, రాజాజీ తెలియ జేశాడు. ఒకసారి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం యిచ్చిన వాగ్దానాన్ని ఉపసంహరించుకోవడం జరుగదన్నాడు. వైస్రాయి యొక్క వీటోఅధికారం, డిఫెన్సు శాఖపై సర్వసేనానికుండే పెత్తనం, అడ్డు రాకుండా దేశరక్షణ కార్యక్రమాన్ని జాతీయ ప్రభుత్వం నిర్వహించవచ్చునని రాజాజీవాదన.

క్రిప్సురాయబారం ఎందుకు భగ్నమైంది?

యుద్ధకాలంలోగాని, యుద్ధానంతరంగాని, మనదేశం ఇతర దేశాలతోబాటు సముచితమగు పాత్రను నిర్వహించాలంటే, కేంద్రంలో జాతీయ ప్రభుత్వం, రాష్ట్రాలలో సంయుక్త మంత్రివర్గాలు, అవసరమని అన్ని ప్రధాన రాజకీయ పార్టీలు ఒప్పుకున్న విషయమే. అయితే, అట్టి జాతీయ ప్రభుత్వం కాంగ్రెసు-లీగ్ ఒడంబడికవల్లనే సాధ్యమవుతుంది. క్రిప్సు రాయబారం భగ్నమవడానికి ముఖ్యమైన కారణం, అట్టిఒడంబడిక లేకపోవడమే. క్రిప్సుతో కాంగ్రెసు నాయకులు సంప్రతించే ముందు లీగ్‌తో ఒడంబడిక చేసుకుని, ఉభయ పార్టీల తరఫున సంయుక్త రాయబారవర్గం వెళ్ళియున్నట్లయితే, సర్వాధికారం కాంగ్రెసుకే వుండాలని కోరుటచేత రాయబారాలు భగ్నమయ్యాయని క్రిప్సు ప్రకటించగలిగేవాడుకాదు. అప్పటినుండి యిప్పటివరకు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు "అనైక్యత" పేరుతో అధికారాన్ని నిరాకరించియుండగలిగేవారుకారు.

కాబట్టి, మనం సామ్రాజ్యవాదుల నుండి అధికారాన్ని గుంజుకోవాలంటే, అందుకు ప్రధాన సోపానం కాంగ్రెస్ — ముస్లింలీగ్ ఒడంబడిక. మనలో మనకున్న చీలికలపై ఆధారపడిఅధికారాన్ని చెలాయించేసామ్రాజ్యవాదులకు ఐక్యతే సరియైన చెంపపెట్టు. ఐక్యతద్వారా స్థాపించుకొను జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని, రాజాజీ చెప్పినట్లు వైస్రాయి వీటోలు గాని, సర్వసేనాని హుకుంలు గాని, ఏమీ చేయజాలవు.

మూర్ హితబోధ

ఇంతేగాక, నిరంకుశాధికారవర్గం ఆహార సమస్యను పరిష్కరించలేక, బెంగాల్ - రాయలసీమ - మలబార్ వంటి ప్రాంతాలు కరువుకు ఎలా గురి అవుతున్నాయో మనం చూస్తూనే ఉన్నాము. కనీసం బెంగాల్‌లోనైనా సంయుక్త మంత్రివర్గం స్థాపించబడకపోతే, బెంగాల్‌ప్రజల గతి యేమౌతుందో ఊహించడానికే భయం వేస్తుంది. బెంగాల్ యూరపియన్ పక్షానికి చెందిన సర్ ఆర్థర్ మూర్, బెంగాల్ ప్రజల్ని కాపాడేటందుకు సంయుక్త మంత్రివర్గ స్థాపన అవసరమని ప్రకటించాడు. అందుకు ప్రయత్నించవలసిందని ఎన్. ఆర్. సర్కార్‌ను, శ్యామ్‌ప్రసాద్ ముఖర్జీని, కిరణ్‌శంకరరాయ్‌ని, కోరుతూ విజ్ఞప్తిచేశాడు. ఈలోగా లీగ్ మంత్రివర్గంతో సహకారం చేయవలసిందని వారికి హెచ్చరించాడు.

సర్కార్ యిచ్చిన జవాబు

దీనికి ఎన్. ఆర్. సర్కార్ జవాబు యిది:

"బెంగాల్‌లో నేడున్న గందరగోళానికి, బాధలకు పరిష్కార మార్గం ఏమంటే, ఇతర రాష్ట్రాలనుండి, ఇతర దేశాలనుండి, ఆహార పదార్థాలను తెప్పించి, వాటిని అన్ని జిల్లాలలోను ప్రజల అవసరాలనుబట్టి సప్లయి చేయుటకు సర్వాధికారాలు గల ఒకే పరిపాలకవర్గం. రవానాపై కూడా దానికి పెత్తనం ఉండాలి." ఈసమస్య కేవలం సంయుక్త మంత్రివర్గంవల్ల పరిష్కరించబడదనిసర్కార్ అభిప్రాయమిచ్చాడు. ఇక లీగ్ మంత్రివర్గానికిచ్చే సహకారం విషయమై చర్చిస్తూ, మంత్రివర్గం అనుసరించే కార్యక్రమం మీద సహకారం ఆధారపడి యుంటుందని తెలియజేశాడు.

ప్రజా పునాదిగల లీగ్ మంత్రివర్గంకంటె ప్రజలతో సంబంధంలేని ఎడ్వైజర్ల పరిపాలనే మంచిదని సర్కార్ భావిస్తున్నాడు. ఎడ్వైజర్ల పరిపాలనవల్ల కరువుబాధ తొలగుతుందనుకోవడం కంటె పెద్దభ్రమ మరొకటి ఉండబోదు. అన్నిపార్టీలు కలసి ప్రజాసహకారంతోనే ఆహారసమస్యను సంతృప్తికరంగా పరిష్కరించగల్గుతాం.

ఇక, కిరణశంకర్‌రాయ్ మూర్ విజ్ఞప్తికి జవాబుగా, బెంగాల్‌ను భారతదేశాన్నుండి విడదీయుటకు పూనుకొన్న లీగ్ మంత్రివర్గంతో సహకారం అసంభవ మన్నాడు. రాజకీయ ప్రతిష్టంభనను, ఆహారసంక్షోభాన్ని పరిష్కరించడం కాదట ప్రధాన సమస్య. బ్రిటిష్‌వారు మన దేశస్వాతంత్ర్యాన్ని గుర్తించుటే ప్రధానసమస్య అంటాడు కిరణశంకర్ రాయ్. రాష్ట్రం ఒకవైపు దగ్ధమౌతూంటే, పార్టీ వైషమ్యాలకు యీవిధంగా ప్రాధాన్యత నిచ్చుట కాంగ్రెసు సాంప్రదాయం కాదు.

రాజాజీకూడా తనవ్యాసంలో ఇలారాశాడు: "నిరంకుశాధికారవర్గం తిండి సమస్యనుగాని, బట్ట సమస్యను గాని, సంతృప్తికరంగా పరిష్కరింపజాలదనే విషయం స్పష్టం. చాకచక్యం లేకపోవడం యిందుకు కారణం కాదు. ఇప్పుడున్న కేంద్రప్రభుత్వంలోని బలహీనత, అట్టి పరిపాలనావిధానం మీద (మిగతా 7వ పేజీలో)

కుర్స్కు యుద్ధం

మాస్కోపై దండయాత్రలో హిట్లరు 30 రోజులలో 1500 టాంకులను పోగొట్టుకొన్నాడు. అంటే రోజుకు సగటున 50 టాంకులను పోగొట్టుకున్నాడు. కుర్స్కు యుద్ధంలో 10 రోజులలో 3000 టాంకులను పోగొట్టుకొన్నాడు. అంటే రోజుకి సగటున 300 టాంకులను పోగొట్టుకొన్నాడు!

★

"వేసవి కాలంలో జర్మను దండయాత్రలు (అఫెన్సివ్) ఎప్పుడూ జయప్రదమవుతాయనీ, సోవియటు సైన్యాలు వెనుదిరగవలసి వస్తుందనీ చెప్పేకట్టుకథ భగ్నమయింది."

— స్టాలిన్ జులై '43

* * *

జులై 5 వ తేదీ ఉదయం. అది కుర్స్కు రంగం. జర్మను పాంజరుదళానికి అగ్రభాగంలో నున్న పెద్దపెద్ద టైగరు (పులి) టాంకులు. పెద్దపెద్ద 'ఫెర్డినాండ్' ఫిరంగులు (ఇవి వాటంతటవే ముందుకు సాగుతాయి. వీటికి రక్షణ కవచంకూడా వుంటుంది.) సిద్ధంగా ఉన్నాయి. టామీగన్నర్స్ దుమకడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు.

1943 వేసవి మహాదండయాత్ర ప్రారంభం కానున్నది.

రాత్రి పది గంటలకు సరిగ్గా, జర్మను ఫిరంగిదళం కాల్చడం ప్రారంభించింది. కాని వారు కాల్చిన మరుక్షణమే రెడ్ఆర్మీ గర్వించదగిన సోవియట్‌ఫిరంగిదళం తిరుగు కాల్పులతో జవాబుచెప్పింది. కొద్ది కాలంలోనే జర్మను ఫిరంగులలో సగభాగం నాశనమయ్యాయి.

ఇక సోవియటు సైనికులు జర్మను సైనిక కేంద్రాల మీదికి తమ అగ్నివర్షాన్ని మరల్చారు. ఈ అగ్నివర్షం, సోవియట్ రక్షణ శ్రేణులను, ముఖ్యంగా టాంకులను నాశనం చేసే ఫిరంగులను కాపాడింది. ఇది జర్మన్ దాడి తీవ్రతనంతా తల్లక్రిందులు చేసింది.

జర్మను ప్లాను

అయినా నాజీలు ముందుకు కదులుతూనే ఉన్నారు. ప్రతి కిలోమీటరు (5 ఫర్లాంగుల)కు ఒక్కొక్క టాంకు డివిజను చొప్పున, పెద్ద పెద్ద జర్మను టాంకు డివిజన్లు ముందుకు కదిలాయి. వాటి వెనుక మోటార్లతోగూడిన కాల్బలం, వారి వెనుక సాధారణ కాల్బలం బయలుదేరింది. జర్మను విమాన దళాలు రోజుకు 3 వేలసార్లు దాడులుచేశాయి.

కలలోనైనా ఊహింప శక్యంగాని ఉధృతంతో నాజీ పాంజర్ సైన్యం సాగించిన దాడి యిది.

వారిప్లాను, ష్లీఫెన్ - లుడెన్‌డార్ఫ్‌ల నుండి సాంప్రదాయంగా వచ్చినదే.

కొద్ది రంగంలో, బ్రహ్మాండంగా సమీకరించి అటో ఇటో తేల్చే నిశ్చితమైన దెబ్బ గొట్టడం ఈప్లాను ఉద్దేశ్యం. 7 టాంకు డివిజన్లు, తొమ్మిది ఫిరంగి దళాలు- మొత్తం అంతా 10 టాంకు డివిజన్లు 10 కిలోమీటర్ల (సుమారు 7 మైళ్ళు) భాగంలో కేంద్రీకరించబడినయి. పోలండును తుడిచిపెట్టిన సైనికబలంకంటె ఎక్కువ ఇక్కడ ఉపయోగించాడు. 1941 శీతకాలంలో మాస్కోను ముట్టడించిన గుడేరియన్ సైన్యంకంటె మూడు రెట్లు బలంగలది ఈ సైన్యం. ప్రతి కిలోమీటరుకు ఒక్కొక్క డివిజన్ చొప్పున హిట్లరు నియమించాడు.

ఈ కేంద్రీకరించడం కూడ ఎక్కువ? మొత్తం 50 కిలో మీటర్ల రంగంలో 1941 లో 3000 కిలో మీటర్ల రంగం. 1942 లో 600 కిలో మీటర్ల రంగం. ఇప్పుడో 50 కిలో మీటర్ల రంగం. క్రిందటి సంవత్సరం వారి ఆశయం స్టాలిన్‌గ్రాడ్. అది 500 కిలోమీటర్లలోనేఉంది. కాని ఇప్పుడు కుర్స్కు 180 కిలోమీటర్లలో వుంది. చాల సులభంగా ముందుకు పోవచ్చునని జర్మన్లు తలిచారు.

కుర్స్కు వంపులో ఉత్తరంనుండీ దక్షిణం నుండీ ముట్టడి ప్రారంభమయింది. కుర్స్కు వద్ద సోవియటు సైన్యాలను చుట్టుముట్టి హతమార్చి ఒక "జర్మను స్టాలిన్‌గ్రాడ్"ను చేద్దామని తలిచారు. ఓరెల్ - కుర్స్క్ - ఖార్కొవ్ రైల్వేను చేతిక్కించుకొని, దక్షిణ రంగంలో పైచేయి గట్టిగా ఉంచుకోవాలని జర్మన్ల తలంపు.

జర్మను ప్రజలకు ఆవిధంగా తమబలాన్ని ప్రదర్శించి, విజయంలో వారికి విశ్వాసం రేకెత్తించడానికి హిట్లరు ముఠా ప్రయత్నించింది.

జర్మను పరాజయం

కాని రెడ్ఆర్మీ వీరోచితంగా పోరాడి దెబ్బగొట్టింది. ఈ యుద్ధంకోసమే కామ్రేడ్ స్టాలినూ, రెడ్ఆర్మీ మిలటరీ నాయకత్వమూ, రెడ్ఆర్మీని తయారుచేస్తూవుంది. శత్రుబలాన్ని వారెన్నడూ తక్కువ అంచనా వేయలేదు.

'లక్షీదు' యుద్ధాలలో టాంకు డివిజన్ల నుండి కాల్బలం రక్షించుకోవడం నేర్చారు. రక్షణశ్రేణులు మంచి కట్టుదిట్టంగా చాలా లోభాగంవరకూ నిర్మించబడ్డాయి. టాంకులను అడ్డుపరిచే రక్షణ, మందు పాతరలు పాతుట మొదలయిన రక్షణ పద్ధతులు అవలంబించబడినాయి. "మేం చావనైనా చస్తాం. కాని, వెనుకడుగిడం" అంటూ రెడ్ ఆర్మీ ప్రతిన చేసింది. ఇంతేగాక రెండేళ్ళ భీకరయుద్ధంలో ఆరితేరిన ఆఫీసర్లు రెడ్ ఆర్మీని నడుపుతున్నారు. లెనిన్‌గ్రాడ్, మాస్కో, స్టాలిన్‌గ్రాడ్‌యుద్ధాలవల్ల వారు చాలానేర్చుకున్నారు.

రెడ్ఆర్మీ గస్తీదళాలకు—విమానగస్తీదళాలకు—గెరిల్లాముఠాల గస్తీచర్యలకు — మధ్య సమన్వయం అన్నిటికన్నా ప్రధానం. శత్రు ఫిరంగు లెక్కడెక్కడ ఉన్నవో, ఆ వివరం అంతా రెడ్ఆర్మీ అరచేతిలో వుంది.

ఇదంతా జర్మన్లు ఓడిపోడానికి కారణమయింది.

సోవియటు ఫిరంగులు జర్మనుప్లానునంతా తల్లక్రిందుచేశాయి. అయినా వారు ముందుకు వస్తూనే వున్నారు. శత్రు టాంకులు మొదటి రక్షణశ్రేణిదాటి రెండోరక్షణశ్రేణికి వచ్చారు. కాని, మొదటిశ్రేణి తిరిగి కుదుటబడి జర్మన్ల కాల్బలాన్ని, టాంకుదళాలనుండి విడగొట్టింది.

రెండవరోజు మరీ భయంకర యుద్ధం జరిగింది. నిస్పృహతో జర్మన్లు సైన్యాలను ఇంకా ఇంకా అగ్నిగుండంలోకి త్రోయసాగారు. అనేకరకాలట్రిక్కులు చేయసాగారు. ఒక్కొక్కసారి 20, 30 టాంకులతో చిన్న చిన్న ముఠాలుగా దాడిచేసేవారు. ఆతర్వాత 10 కిలోమీటర్ల పొడవున ఒకేసారి అంతా కదిలేవారు. తుట్టతుదకు ఒక చిన్నరంగంలో 300 టాంకులను ఉపయోగించారు.

క్రమక్రమంగా జర్మను దాడి బలహీనపడసాగింది. రెడ్ఆర్మీ చూపిన ప్రతిఘటనను జర్మన్లు ఊహించలేదు. వాళ్ళకు దిమ్మతిరిగింది. తమ దండయాత్ర అంతా అపజయం పొందినదని వాళ్ళకు తెలియదు. అందుకని అదనపు బలాలకోసం వేచియున్నారు. కాని, ఆసైన్యాల జాడేలేదు.

కాని, దానికిబదులు "రక్షించుకోండి"అన్న ఆర్డరు వచ్చింది. దాడినుండి ఆత్మరక్షణకు దిగారు.

పదిరోజుల్లో జర్మనుదాడి యావత్తూ సర్వనాశనమయింది.

రాయలసీమ కరువుక్యాంపులలో

కర్నూలుజిల్లాయందలి తెర్నెకల్లు కరువు క్యాంపులో ఛార్జి ఆఫీసరు ప్రజా సేవకుల సహకారం అంటే తోకతొక్కిన తాచువలె లేస్తున్నాడు.

సెప్టెంబరు 10 వ తేదీని వర్షం కురియడం చేత కూలీలు పొరుగూళ్ళ నుంచి రావడం ఆలస్యమయింది వారిని కోల్కారులోనికి రానీయలేదు. ఆలస్యంగా వచ్చిన కూలీలందరు ఆరోజున పస్తుండవలసిందే. ఈ విషయాన్ని గురించి ఛార్జి ఆఫీసరుతో సంప్రతించడానికి పెండ్యాల కుమారస్వామిగారు (రాష్ట్ర రైతుసంఘ వాలంటీరు) ఛార్జి ఆఫీసరు యింటికి వెళ్ళారు. కూలీల విషయమై ఎంతో శాంతంగా చెబుతూంటే, ఆయనగారు మండిపడి, "గెట్‌అవుట్" అంటూ వెనుక్కు తోసేశాడు. ఈ ఘటనను ప్రత్యక్షింగా చూచిన కొందరు కూలీల సాక్ష్యంతో కుమారస్వామిగారు కలెక్టరుకు అర్జీవ్రాసి తీసుకెళ్ళియిచ్చారు. 19వ తారీకు కరివేముల గ్రామంలో కలెక్టరు క్యాంపు చేసే రోజు. న్యాయాన్ని మరుగు పరచడానికి కాబోలు, ఛార్జి ఆఫీసరు గ్యాంగు కూలీలను క్యాంపుకు దూరంగా ఉండేటట్లు ఏర్పాటు చేశాడు. తీరా కలెక్టరు వచ్చేసరికి ఛార్జి ఆఫీసరు సహితం క్యాంపులో లేదు! కలెక్టరు తిరిగి వెళ్తూంటే, నాలుగైదు గ్యాంగులవారు వచ్చి తమ కష్టాలను మొఱపెట్టుకున్నారు. కుమారస్వామిగారు కూడా ఛార్జి ఆఫీసరు గావించిన దౌర్జన్యాన్నిగురించి తిరిగి వివరించారు. కలెక్టరు విని, ఏమాటా చెప్పకుండా తిరిగి వెళ్ళిపోయారు. కరువు క్యాంపులో ఆఫీసర్లు జరిపే యిట్టి అక్రమాలను అరికట్టుటకై పైఅధికారులు చర్యతీసుకోకపోతే, కూలీలలో అశాంతిరేగి, క్యాంపుల ఉద్దేశమే నెరవేరకుండా పోతుందని అధికారులు గ్రహించడం అవసరం.

హాలర్వీ కరువు క్యాంపులో (బళ్లారిజిల్లా) పని పూర్తిచేసి, తిండికొరకు వంటశాలవద్ద వేచియున్న కూలీలు.

రైతుసంఘ వాలంటీర్ల కృషి

కర్నూలు జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీకి 2 సంవత్సరాలు కార్యదర్శిగాఉండి, గత వ్యక్తిగత సత్యాగ్రహోద్యమంలో 6 నెలలు జైలుశిక్ష ననుభవించి, ప్రస్తుతం ఆంధ్రమహాసభవారిచే స్థాపించబడ్డ క్షామనివారణ కమిటీలో సభ్యులుగా పనిచేస్తున్న శ్రీ కైప సుబ్రహ్మణ్య శర్మగారు యిలా వ్రాస్తున్నారు:

"ఆంధ్రరాష్ట్రంలో రాయలసీమ ప్రజలు పంటలు పూర్తిగాపోయి, కరువుతో బాధపడుతున్న సంగతి ప్రజలెల్లరికి తెలిసిన విషయమే. ఈ కరువు-బాధలనుండి రాయలసీమ ప్రజలను రక్షించడానికి ప్రభుత్వం క్షామ నివారణ క్యాంపులను పెట్టింది. వివిధ ప్రజా సంస్థలు, దేశభక్తులు ఆంధ్రరాష్ట్రంలోను, యితర ప్రాంతాలలోను, విరాళాలు వసూలు చేసి క్షామ ప్రజలకు తోడ్పడుతున్నారు. ప్రప్రథమంగా ఆంధ్రదేశంలో రాయలసీమ ప్రజల దురవస్థలనుగూర్చి ప్రచారం గావించడంలోను, క్షామనివారణ నిధిని వసూలుచేయడంలోను, ఆంధ్రరాష్ట్రరైతుసంఘంవారుపూనుకొనియుండిరి. తత్ఫలితంగా సోదరప్రజాసంస్థలకు, సోదరదేశభక్తులకు, మార్గంచూపారు. కేవలం నిధిని వసూలుచేయడమేగాక, క్షామ నివారణ కేంద్రాలలో పనిచేస్తున్న క్షామ ప్రజలకు కరువు చట్టము (Famine Code) ననుసరించి సౌకర్యాలను అమలుపరచుటకు వాలంటీర్లను పంపియున్నారు. ఈవాలంటీర్లు తమతమప్రాంతాలలో అనేకసౌకర్యాలకు అలవాటుపడినవారైనప్పటికీ, భోజనమునకు చాలా ఇబ్బందులుపడుతూ, క్యాంపులలో మేస్త్రీలు కోల్కారులు చేసే అన్యాయాలను అరికట్టుటకు కృషిచేస్తున్నారు. అనేకసందర్భాలలో జయంపొంది, క్షామ ప్రజలకు తోడ్పడ్డారు. వీరికి మా కృతజ్ఞత."

కరువు క్యాంపులో గుడ్డలసప్లయి

అనంతపురం తాలూకా తరిమెల గ్రామానికి చెందిన స్థానిక కాంగ్రెసు వాదులగు సుబ్బారెడ్డిగారు, కోనారెడ్డిగారు, వర్తకులైన బాలయ్యగారు, కామ్రేడ్ చౌదప్ప, కలసి రు 350 వసూలుచేసి, క్యాంపులో పనిచేసే కూలీలకు రు, 300 విలువగల గుడ్డలుకొని, సింగినమల క్యాంపులోని 600 మందికి 29-9-43 న పంచిపెట్టారు. మిగిలిన రు. 50 బెంగాల్ సహాయనిధికి పంపించారు.

(6 వ పేజీ తరువాయి) ద్వారా సోషలిజం స్థాపించవచ్చునని రాజాజీ అభిప్రాయం. సమాజ పరిణామంయొక్క వివిధ దశలలో వర్గ కలహం వివిధరూపాలు ధరిస్తుంది. అలాగే విప్లవ పోరాటాల వివిధ దశలలో హింసగాని,అహింసగాని, అవసరమౌతుంది.

శాస్త్రీయదృష్టితో సమాజ చరిత్రను పరిశీలించి, శాస్త్రీయ పద్ధతులపై సోషలిజాన్ని నిర్మించాలని కోరేవారు ఎంగెల్సు వ్రాసిన "Socialism utopian and Scientific" అను గ్రంథాన్ని చదవాలి.

రాజాజీ సమిష్టిజీవితవిధానాన్ని సమర్థిస్తూ చక్కని ఉదాహరణ లిచ్చాడు. సోషలిజంలో కుటుంబ జీవనం, స్త్రీ — పురుష సంబంధాలు విచ్ఛిన్నమౌతాయని దుష్ప్రచారం చేసేవారికి సరియైన జవాబిచ్చాడు.

కార్మికుల చొరవ అధికారులను దారికితేగలదు

క్రదిరి తాత అనే కార్మికుడు విశాఖపట్టణం హార్బరులో డ్రెడ్జరులో అంకర్‌వించ్ మెషిన్‌పైన పనిచేస్తున్నాడు. 29—9—43 మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటకు మెషిన్‌లో నూనె అయిపోయి వేడెక్కడంచేత గుండ్లు (Ball bearings) సాగిపోయి, మిషన్‌యొక్క వేగం తగ్గింది. తాత వెంటనే యీ విషయం పైఅధికారికి తెలియజేశాడు. అధికారి లెక్కచెయ్యలేదు. ఇదివరకు అనేకసార్లు యిలాగే అశ్రద్ధజేశాడు. ఈ పర్యాయం మన కార్మికుడు వదలిపెట్టదలచుకోలేదు. చివరకు తాత ఒత్తిడిని తట్టుకోలేక అధికారి యింజన్‌వద్దకు వచ్చి పరీక్షచేయక తప్పిందిగాదు. మిషన్ అంతా వేడెక్కిపోయింది. తాను చూపిన అశ్రద్ధకు తాతపైన విరుచుకుపడ్డాడు; డ్రెడ్జింగు మాష్టరుకు రిపోర్టుచేశాడు.

ఆయన పెద్దఆఫీసరు. ధాముధూములుచేస్తూ వచ్చి తాతపై కారాలుమిరియాలు నూరాడు. తాత ఓపికతో ఆఫీసర్లయొక్క అశ్రద్ధయే మిషన్ చెడిపోవడానికి కారణమని, తానేనేకసార్లు రిపోర్టుచేసినా అధికారులు వినలేదని చెప్పాడు. ఆఫీసరుకు యీ వాదం నచ్చింది. కాని, మామూలు ధోరణిలో తాతను తిట్టుకుంటూనే వెళ్ళిపోయాడు.

మరుసటి దినం యింజనీర్లు, ఫిట్టర్లు తయారు. మిషనంతా పూర్తిగా రిపేరుచేశారు. మిషన్‌ను కాపాడాలి - రవాణా సౌకర్యాలకు భంగం కలుగగూడదు, అనే తాత దృఢసంకల్పం, దేశభక్తి, అధికారులనులొంగదీసింది.

సంయుక్త కమిటీని ఏర్పరచండి

తాత చేసినట్లే అనేక ప్రాంతాల్లో కార్మికులు చొరవతీసుకొని తమ తమ రంగాలలో పనిని చురుకుగా చేయడానికి ముందుకొస్తున్నారు. ఇందుకు తగిన పరిస్థితులకై ఆందోళన చేస్తున్నారు.

కాకినాడ పోర్టుమెరైన్‌పనివారు 18-9-43న తమ సంఘ జనరల్‌బాడీ మీటింగు జరిపారు. కామ్రేడ్ సి. వి. కె. రావు అధ్యక్షత వహించారు. దేశరక్షణ కార్యక్రమంలో తమ బాధ్యతను గుర్తించి కార్మికులందరూ దీక్షతో పనిజేయాలని ఈ సమావేశం తీర్మానించింది. అంతేకాదు. ఎప్పటికప్పుడు లోటుపాట్లను గుర్తించి సవరించుకుంటూ, ఎక్కువ నైపుణ్యంతో, ఇంకా ఎక్కువ పని జరిగేలా చేయడానికి, అధికారులు కార్మికులు కలిసివున్న సంయుక్త కమిటీని ఏర్పాటుచేయాలని తీర్మానించారు. కార్మికులకు ఏ విధమైన అసంతృప్తి కలగకుండా ఉండడం కోసం పోర్టు అధికారులు చౌకడిపో పెట్టాలనీ, పోలింగు లస్కర్లను ఖాయపరచాలని, కరువుభత్యం పెంచి, ప్రావిడెంటుఫండు, సిక్కు ఇన్‌ష్యూరెన్సు మొదలయినవి ఏర్పాటుచేయాలని తీర్మానించారు.

ప్రజలఆరోగ్యాన్ని గమనించండి!

బెజవాడలో 7వేల పాయిఖానాదొడ్లున్నాయి. వీటి పరిశుభ్రత మీద బెజవాడ పౌరుల ఆరోగ్యం ఆధారపడివుంది. బెజవాడ మునిసిపల్ కార్మికుల కృషిపైని వీటి పరిశుభ్రత ఆధారపడివుంది. ఈ విషయాన్ని గుర్తించి బెజవాడ మునిసిపల్ కార్మికులు పట్టణ పారిశుధ్యం విషయంలో లోపాలనన్నిటినీ బయటపెట్టి, మునిసిపల్‌అధికారులు వెంటనే వాటిని సవరించి, ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని కాపాడాలని ఆందోళన జరుపుతున్నారు. నేటిపరిస్థితుల్లో బెజవాడ మునిసిపాలిటీకి యింతకన్నా ముఖ్యమైన విషయం మరొకటి లేదని హెచ్చరిస్తూ కరపత్రంవేసి ప్రజలలో పంచిపెట్టారు.

నగరంలో 175 మందిచేత కావలసిన పనిని, 135 మందిచేత చేయిస్తున్నారు. దీనివల్ల పని సరిగా జరకపోవడమేగాకుండా, ఎడతెగని ఎక్కువ శ్రమవల్ల మునిసిపల్ కార్మికులకే ముప్పువస్తుంది. కాబట్టి పాయిఖానాలుశుభ్రంచేయడానికి పట్టణమంతాసున్నం, నూనె, చల్లడానికి, యింకా యితరపనులకు కావలసినంతమంది కార్మికులను నియమించాలన్నారు. చెత్త బళ్ళలోఉన్న కొరతను కూడా తీర్చాలన్నారు.

పెద్ద మురుగుకాలవల్లో ఎక్కువగా పని చేయడంవల్ల లోగడ ఒకకార్మికుని ఆరోగ్యం పూర్తిగాచెడిపోవడం, మరొకతనుచనిపోవడం జరిగింది. కాబట్టి ఈపని చేసేవారు ఒక్కపూటే పనిచేసేలాగా, రెండోపూట విశ్రాంతి తీసుకొనేలా చేసి; వారిచేతులకు, కాళ్ళకు, రబ్బరు గ్లవ్సు యిప్పించాలని అన్నారు. కొత్తపేట కబేళాదగ్గర నెత్తురంతా పెద్దకాలవలోనికి రావడంవల్ల ఆ ప్రాంతంలోని ప్రజల ఆరోగ్యానికే ప్రమాదం వుంది. కాబట్టి, ఆ నెత్తురును బండిద్వారా తొలగించాలనీ; మురుగునీరు వేరే ప్రాంతాల్లో కుండీలు కట్టించి ఎప్పటికప్పుడు మురుగును తొలగిస్తుండాలనీ సూచించారు.

కార్మికులుకూడా తాము తమ శక్తివంచనలేక ప్రజల ఆరోగ్యంకోసం పాటుపడతామని హామీయిచ్చారు. అధికారులు కార్మికుల యిబ్బందుల్ని తీర్చి వారిలో ఉత్సాహం కలిగించే యేర్పాట్లు చేయాలి. 7వ డివిజన్‌లో చవల రాయప్ప అనే ఒక కార్మికుడున్నాడు. వచ్చే జీతంతో కుటుంబాన్ని పోషించుకోలేక, పని అయినతరువాత బిచ్చమెత్తుకొనేవాడు. బిచ్చం దొరక్కపోవడంవల్ల నాలుగురోజులు పిల్లాజెల్లా అంతా పస్తులు పడ్డారు. యిలాంటి పరిస్థితుల్లో కార్మికులేలా పనిచేయగలరు? కాబట్టి ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ప్రకారం 1943 జనవరినుంచి 6-8-0, జూన్ నుంచి 8-8-0 యుద్ధ అలవెన్సు లిచ్చి; 10 రూపాయిల జీతంవారికి సర్వీసునుబట్టి యింక్రిమెంట్లు యిప్పించాలని కోరారు. వస్తువులు కూడా సప్లయి చేయాలని మునిసిపాలిటీలోనే స్టోర్సుపెట్టి ఆహారపదార్థాలు సప్లయిచేయాలని కోరారు.

పట్టణ పారిశుధ్యాన్ని కాపాడడంలో కార్మికులు చూపుతున్న శ్రద్ధను, తమబాధ్యతలను, అధికారులు గుర్తించి వారి కోరికలను నెరవేర్చాలి.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా పాలకొల్లు మునిసిపల్ కార్మికులుకూడా 23-9-43 వ. తేదీని సమావేశమయి ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని కాపాడడానికి శక్తివంచనలేక కృషిచేయ తీర్మానించారు. ఈ సంవత్సరం జూన్‌నుండి కార్మికులకు 8-8-0 అలవెన్సు ఇవ్వాలని కోరారు.

మిల్లుయజమానుల పన్నాగం భగ్నమయింది

సెప్టెంబరు 7వ తేదీని బొంబాయి పారిశ్రామిక విచారణకోర్టులో చరిత్రాత్మకమైన ఒక కేసు విచారణకు వచ్చింది.

దేశ కాల పరిస్థితులను లెక్కచేయక, స్వలాభమే అన్నిటికన్న ముఖ్యంగా ఎంచిన అహమ్మదాబాదు మిల్లు యజమానులు ఒక లక్షమంది కార్మికులపై దాడి ప్రారంభించాలనుకున్నారు. ప్రస్తుతం కార్మికుల కిస్తున్న అధికధరలఅలవెన్సును నూటికి 45 చొప్పున తగ్గించాలని అహమ్మదాబాదు మిల్లుయజమానులసంఘం పారిశ్రామిక విచారణకోర్టులో అప్పీలు చేసింది. ప్రభుత్వం పెట్టిన వివిధ కంట్రోళ్ల ఫలితంగా తమ పరిశ్రమ చాల క్షీణించిపోయిందని ఇందుకుకారణం చూపించబోయారు.

మజూర్ మహాజన్ అని పేరుపొందిన టెక్స్‌టైల్ లేబరు అసోసియేషన్ ఈ అప్పీలును ప్రతిఘటించింది. కార్మికుల తరఫున బులాభాయ్‌దేశాయీ; మిల్లు యజమానుల తరఫున యం. సి. సెటల్‌వాడ్ (బొంబాయి ప్రభుత్వమాజీ అడ్వకేట్‌జనరల్) వాదించారు. ఇప్పటి అడ్వకేట్ జనరల్ ప్రభుత్వం తరఫున యజమానులపక్షం వాదించాడు.

1942లో మిల్లుయజమానులు 3½మాసాలపాటు మిల్లులను మూసివేశారు. అయినప్పటికీ 4 కోట్ల 93 లక్షల 22 వేల రూపాయల పెట్టుబడిమీద, 5 కోట్ల 54 లక్షల 73 వేలు లాభం సంపాదించారు. అంటే 1941 మొత్తం సంవత్సరంలోకన్నా ఒకకోటి 13 లక్షల 83 వేలు అదనంగా లాభం.

1943 మొదటి ఆరుమాసాల్లో వీరుసంపాదించేలాభం 1942 లోని మొత్తం లాభంకన్నా రెండింతలు వుంటుందని, మజూర్‌మహాజన్ వారు లెక్కలతోసహా నిరూపించారు.

మిల్లుయజమానులు కోర్టులో సిసలైన లెక్కలు చూపించలేదు. పైగా వెనుకటి లాభాలనుగురించి గాని, ఇప్పటి లాభాల హెచ్చుదలను గురించిగాని కోర్టువారు ఆలోచించకూడదట.

మిల్లులలో నూరింట 56 మగ్గాలను ప్రభుత్వం స్టాండర్డు బట్ట ఉత్పత్తికి, దేశరక్షణ కార్యక్రమంకోసం వినియోగించుకోవడంవల్ల మిగిలిన మగ్గాలమీద తయారుచేసే బట్టక్కూడా ధరలు నిర్ణయించడంవల్లా, అధికాదాయపన్ను, అధికలాభాలపన్నుల ద్వారాపోగా మిగిలేది తక్కువకావడంవల్లా, మిల్లుయజమానులకు లాభాలనుగుంజే అవకాశాలు తగ్గిపోయాయన్న విషయాన్నే కోర్టువారు గుర్తించాలట.

మీరుకోరినట్టు కార్మికుల అధిక ధరల అలవెన్సు తగ్గిస్తే జరిగేదేమిటి? అని అడిగితే, జవాబు చూడండి.

ఇదివరకే కార్మికులకు, నెలకు చెల్లిస్తున్న దానిలో ఇందువల్ల 25 లక్షలుమిగులుతాయి. కాని, యిందులో అధికలాభాలపన్ను, ప్రభుత్వానికి నిర్బంధ ఋణంపోగా యజమానులకు నెలకు మిగిలేది 2 లక్షలే. అంటే నెలకు యీ 2 లక్షలు లాభం సంపాదించడం కోసం, కార్మికులకు నెలకు 25½ లక్షలు తగ్గించడానికి మిల్లు యజమానులు సిద్ధపడుతున్నారన్నమాట.

ఈ వాదనల్ని సమర్థించాడు ప్రభుత్వ అడ్వకేట్ జనరల్. కార్మికులకు ఎక్కువ జీతాలిస్తే, ధరలుకూడా పెరిగిపోతుంటాయి. కాబట్టి ఎక్కువ అధిక ధరల అలవెన్సు ఇవ్వడం ప్రభుత్వాని కిష్టంలేదని ఇతనివాదన.

ఈవాదనలనన్నిటిని బులాభాయ్ దేశాయ్ ఎగురగొట్టాడు. ధరలు విపరీతంగ్గా పెరిగినమీదట ప్రజలు జరిపిన ఆందోళన ఫలితంగా ప్రభుత్వం ధరలు నిర్ణయించింది. అంత పెరిగినతరువాత ధరలు కొంత తగ్గినా, యజమానుల లాభాలు 1941 లోకన్నా తక్కువగా ఉండవని లెక్కలతోసహా నిరూపించారు.

కార్మికుల కిప్పుడు ఎక్కువ అలవెన్సు ఇస్తున్నట్లు కనబడినా, అది అవసరాలకు సరిపోవడంలేదని - నిజానికి 1941 లో కన్నా కార్మికులస్థితి నికృష్టంగా ఉందని రుజువుచేశారు.

కార్మికులు అధికధరల బాధలకు బలి అవుతున్నారుగాని, వాళ్లే అధిక ధరలను సృష్టించడం లేదన్నారు.

తీర్పు

వాదోపవాదాలు ముగిసిన తరువాత కోర్టువారు, మిల్లు యజమానుల అప్పీలును తోసివేస్తూ తీర్పుచెప్పారు. ప్రభుత్వ కంట్రోల్లవల్ల లాభాలు తగ్గినప్పటికీ, పరిశ్రమయొక్క స్థితి 1941 లోకన్నా తీసిపోదు. కార్మికుల యుద్ధ అలవెన్సును నూటికి 45 చొప్పున హెచ్చించడానికి 1941 లోనే యజమాను లంగీకరించారు. కాబట్టి ఇప్పుడు అలవెన్సు తగ్గించనవసరంలేదని కోర్టువారు తీర్పుచెప్పారు.

ఈవిధంగా కార్మికుల జీవితాలమీద, ఈ బట్టల కరువురోజుల్లో ప్రజాసామాన్యానికున్న స్టాండర్డుబట్ట సౌకర్యంమీద, దాడితీయాలనుకొన్న మిల్లుయజమానుల పన్నాగాన్ని పారిశ్రామిక విచారణకోర్టు భంగపరచింది. అంతేకాదు, మిల్లుయజమానులను మంచి చేసుకోవాలనుకున్న బొంబాయి ప్రభుత్వానికికూడా ఒకపెట్టుపెట్టింది. "కార్మికుల వేతనాలు తగ్గించాలనుకుంటే - కార్మికుల జీవన ప్రమాణానికి సంబంధించిన సరుకుల ధరలనుకూడా స్థిరపరచాలి. అలా చేయకుండా ఒక కేంద్రంలోని కొంతమంది కార్మికుల జీతాలు తగ్గించడంవల్ల సమస్య పరిష్కారంకాదు" అని కోర్టు తీర్పుచెప్పింది.

రాజమండ్రి లైటింగు సెక్షన్ పనివారు యం. వి. వీరయ్యగారి అధ్యక్షతను సమావేశమయి, మునిసిపల్ కార్మిక సంఘంలో లైటింగు సెక్షనుగాచేరి, సంఘ ఆశయాలకోసం కృషిచేయ ఆశించారు.

విడుదల చేయాలి

ఫాసిస్టుల నెదిరించి, దేశరక్షణను నిర్వహించగలయోధులు కామ్రేడ్సు గయాప్రసాద్ భట్టాచార్యులు క్షయవ్యాధితో సుల్తానుపూరు జైళ్ళలో కృశిస్తున్నారు. వీరిని వెంటనే విడుదలచేసి, తగిన చికిత్స జరిపించడం దేశంలో ఫాసిస్టు వ్యతిరేక ప్రజా సంఘటనకు ఎంతో సహాయంచేయడం అవుతుంది. కాబట్టి వారిని ప్రభుత్వం వెంటనే విడుదలచేయాలని గుంటూరుజిల్లాలోని పచ్చల తాడిపర్రు, తాడికొండ, అమృతలూరు, గోదంస్లవారిపాలెం, నాగభైరవారిపాలెం, యువజనసంఘాలు తీర్మానించాయి.

విద్యార్థి వుద్యమ వ్యాప్తి

తమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణ

స్కూళ్ళు, కాలేజీలు, జూన్ ఆఖరు వారంలో తెరిచారు. అప్పటినుంచి విద్యార్థి సంఘ సర్కిల్లు దినములుగా ఏర్పడి సభ్యులను చేర్పించుటతోపాటు, విద్యార్థిసంఘ పాలసీని విద్యార్థులలో ప్రచారం చేస్తున్నారు. జాతీయ నాయకుల విడుదలకొరకు విద్యార్థులంతా ఐక్యంకావాలని ప్రచారంచేస్తూ విద్యార్థుల నెదుర్కొంటున్న కాగితం, కిరసనాయిల్, సమస్యలను పరిష్కరించుచూ, విద్యార్థులను ఐక్యపరుస్తున్నారు. విద్యార్థి సంఘ సభ్యత్వం క్రిందటిసంవత్సరం 8551 వుండేది. ఈ సంవత్సరం మొదటికెల్లా 9625 వరకూ ఉంది. 63 ప్రదేశాలలో విద్యార్థి సంఘాలు స్థాపించబడ్డాయి. కొత్త ప్రదేశాలకు కూడా విద్యార్థిసంఘం వ్యాపించుతోంది. క్రిందటిసంవత్సరం విశాఖపట్నం జిల్లాలో విజయనగరంలో మాత్రమే సంఘముండేది. ఈ సంవత్సరం 6 ప్రదేశాలలో సంఘాలు స్థాపించబడ్డాయి. కృష్ణాజిల్లా విద్యార్థి సంఘం విద్యార్థులందరియొక్క నిజమైన ప్రజాసంస్థగా (Mass union) తయారవుతూంది. పామర్రులో జరిగిన జిల్లామహాసభలో ఐదుసంఘాలు నూటికి నూరు మందిని సంఘంలో చేర్పించుటకు కోటాలు తీసుకున్నాయి. మొత్తం జిల్లాలో 7600 మంది విద్యార్థులున్నారు. వారిలో 3500 వరకు సంఘంలో సభ్యులుగా చేరారు. 4500 వరకు పెంచడానికి నిర్ణయించుకొన్నారు. హైస్కూళ్ళువున్న ప్రతి ప్రదేశంలోనేగాక, మిడిల్ స్కూళ్ళకు కూడా ఉద్యమం వ్యాపించుతూంది. విద్యార్థిసంఘనిధికి అప్పుడే 400 రూపాయలు వసూలుచేశారు. నందిగామ విద్యార్థులు వేరుశనగ పీకి విద్యార్థిసంఘానికి ఆడబ్బు ఇవ్వబోతున్నారు. ఇవన్నీ, కృష్ణాజిల్లా విద్యార్థిసంఘం విద్యార్థు లందరియొక్క ప్రజాసంస్థగా ఎలా తయారవుతూందో రుజువుపరుస్తాయి. ఈసంవత్సరం కడప, కర్నూలు బళ్ళారి జిల్లాలకు కూడా విద్యార్థి వుద్యమం క్రొత్తగా వ్యాపించుతూంది.

475 రీముల తెల్లకాగితం 100 డబ్బాల కిరసనాయిల్

సంవత్సరం మొదటినుంచి తెల్లకాగితాలకోసం, కిరసనాయిల్‌కోసం విద్యార్థిసంఘాలు ఆందోళన చేస్తున్నాయి. తెల్లకాగితాలమీద కంట్రోలువున్నా, అది అమలుజరుగుటలేదు. వర్తకులు యుద్ధం పూర్వపు రేట్లకు పదిరెట్లు ధరలు పెంచారు. ఆధరలకు కూడా మార్కెటులో కాగితం దొరకుటలేదు. అందువల్ల విద్యార్థులకు కాగితం కంట్రోలు ధరలకు అందచేయుటకు మీటింగులు, ఊరేగింపులు, రాయబారాలు, మహజర్లద్వారా ఆందోళన చేయబడింది. విద్యార్థులకు కావలసిన కాగితంమీద, దొంగమార్కెటు ధరలకు కాగితం కొంటే విద్యార్థులకు ఎంతెంత నష్టంవస్తుందో మొదలగు వాటిమీద, లెక్కలుతీసి హెడ్‌మాష్టర్లకుఇచ్చారు. చాలచోట్ల హెడ్‌మాష్టర్లు సంఘాలు తీసిన లెక్కలను అంగీకరించి, ఆ ప్రకారం కాగితం సప్లయి చేయాలని గవర్నమెంటు ఆఫీసర్లకు సిఫారసుచేశారు. ఈ ఆందోళన ఫలితంగాను, విద్యార్థులలోవచ్చిన ఐక్యత ఫలితంగాను, హెడ్‌మాష్టర్లు, ఉపాధ్యాయులు చేసిన సహకారంవల్లను, 20 ప్రదేశాలలో 475 రీముల తెల్లకాగితాలు కంట్రోలు ధరలకు విద్యార్థులకు సప్లయి అగునట్లు చేశారు. కొన్ని ప్రదేశాలలో విద్యార్థులకు ప్రతినెల్లా కావలసిన కాగితాలను కంట్రోలుధరలకు విద్యాలయాధికారులు సప్లయిచేస్తున్నారు.

ఇంతేగాక ఆందోళన ఫలితంగా 14 ప్రదేశాలలో దాదాపు 100 డబ్బాల కిరసనాయిలు ప్రతినెలా విద్యార్థులకు సప్లయి చేయుబడుచోంది. ఈవిధంగా వ్రాసుకోడానికి కాగితంకోసం, చదువుకోడానికి కిరసనాయిలుకోసం, విద్యార్థిసంఘం కృషిచేస్తూ విద్యను, విద్యాలయాలను కాపాడి అవి విద్యార్థులకు రాజకీయ జీవిత కేంద్రాలుగా ఉండేటట్లు చేస్తోంది. ఈ సమస్యలను పరిష్కరించడంలో విద్యాలయాధికారులు చాలచోట్ల తమ శక్తికొలది సహాయం చేశారు. కాని ఇంకా అన్నిచోట్ల ఈ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి పూనుకోవడంలేదు. కాగితం, కిరసనాయిల్, ఆహారం, దొరకకపోవడంవల్ల చిట్టగాంగులో కొన్ని కాలేజీలు మూసివేయవలసి వచ్చింది. దానితో అనేకమంది ఉపాధ్యాయులు నిరుద్యోగులైపోవలసి వచ్చింది. విద్యాలయాధికారులు మనదేశం మేలుకోసం, తమ మేలుకోసం, విద్యార్థుల మేలుకోసం, ఈ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి పూనుకోవాలి.

వైజ్ఞానిక ఉద్యమం

మొదటినుంచీకూడా వైజ్ఞానిక కార్యక్రమం విద్యార్థి సంఘ కార్యక్రమంలో ఒక ప్రధాన భాగమయింది. బందరు, పామర్రు మొదలగుచోట్ల ఈ సంవత్సరం వైజ్ఞానిక మహాసభలు జరిపి, ప్రముఖులను ఆహ్వానించి వైజ్ఞానిక విషయాలమీద వుపన్యాసాలిప్పించారు. సంగీతము, వాగ్వాదం మొదలగువాటిలో పోటీలు జరిపారు. చిత్రవిచిత్రవేషాలు ప్రదర్శించారు. ఆటలు, స్పోర్ట్సులో పోటీలుజరిపారు. ఈవిధముగా వివిధ అభిరుచులుగల విద్యార్థులకు కార్యక్రమమిస్తూ, వారిఅభిరుచులను పెంపొందించుతూ, వారిని సంఘములోనికి తీసుకువస్తూ సంఘాన్ని బలపరుస్తున్నారు. అంతేగాక, ఈ వైజ్ఞానిక పద్ధతులద్వారా విద్యార్థులలోను, ప్రజల్లోను ఫాసిస్టు వ్యతిరేక ప్రచారం చేస్తున్నారు:

విద్యార్థి సంఘం పై కార్యక్రమాన్నంతను నడుపుటయేగాక, విద్యార్థులు బాగాచదవాలని, పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులు కావాలని కూడా ప్రచారం చేస్తోంది. ఉదాహరణకు చల్లపల్లిలో ఒక లాడ్జిలో అందరు చదువడానికి ఒక టైమ్‌టేబిల్ నిర్ణయించబడింది. ఒక సోదరుడు ఆ ప్రకారం చదువకపోవడంవల్ల, ఆవిషయం అతని తండ్రికి తెలిసి స్థానిక విద్యార్థి సంఘ నాయకుని దగ్గరకువచ్చి, మా అబ్బాయిని కూడా మీ సంఘంలో చేర్చుకుని అభివృద్ధి పరచమనికోరాడు. ఈ విధంగా తలిదండ్రులు కూడా విద్యార్థిసంఘాల ఆవశ్యకతను గుర్తించి సంఘానికి అండగా వస్తున్నారు. ఇటువంటి కార్యక్రమాన్ని అన్ని సంఘాలు అమలుపరచి విద్యార్థులు బాగా చదివేటట్లు చేసి, తలిదండ్రుల సహకారాన్ని సంపాదించాలి.

వర్కింగుకమిటీ నిర్ణయాలు

ఆంధ్రరాష్ట్ర విద్యార్థిసంఘ వర్కింగు కమిటీ సెప్టెంబరు 11, 12, 13 తారీఖులలో గుంటూరులో జరిగింది. సంవత్సరం మొదటినుంచి పని సమీక్షచేయబడి, ముందు కార్యక్రమం తీసుకోబడింది. ఈక్రిందికార్యక్రమం వెంటనే ప్రారంభించాలని నిర్ణయించింది.

1. మనం కాగితం, కిరసనాయిల్ కోసం చేసే ఆందోళనా పద్ధతులలోను, ఆచరణ పద్ధతులలోను, మార్పు తీసుకురావాలి. కాగితంమీద కంట్రోలు వుండుటవల్ల వర్తకులు కాగితాన్ని పుస్తకాలుగామార్చి విపరీతధరలకు అమ్ముచున్నారు. అందుచే వెంటనే పుస్తకాలమీద కంట్రోలుపెట్టాలని ఆందోళన చేయాలి. ఈ విషయంపై మీటింగులుపెట్టి తీర్మానాలు, మహజర్లు మద్రాసు ప్రభుత్వానికి ఒక మెమోరాండం, పంపాలి. ఈ ఆందోళన సాగిస్తూ విద్యార్థి సంఘాలే కోఆపరేటివ్‌స్టోర్సు ఏర్పరచడానికి పూనుకోవాలి. వాటిద్వారా విద్యార్థులకుకావలసిన సరుకును చౌకధరలకుసప్లయి చేయవచ్చు, బలంగానున్న విద్యార్థి సంఘాలు చేతితో తయారుచేసే కాగితం పరిశ్రమను ప్రవేశపెట్టాలి.

2. వైజ్ఞానిక కార్యక్రమాన్ని అన్ని స్కూళ్లలోను వెంటనే ప్రారంభించాలి. ప్రతిసంఘం, అభ్యుదయ రచయితలశాఖ, చిత్రకళాశాఖ, ఆటలశాఖ, నాటకశాఖ, కల్చరల్ శాఖలను ఏర్పరచి వాటిద్వారా కల్చరల్ వుద్యమాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవాలి.

3. పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో విద్యార్థిసంఘ దైనందినచర్యలు, మీటింగులు 56వ సెక్షను ప్రకారం నిషేధించబడ్డాయి. కాకినాడ, అనంతపూరు మొదలగుచోట్ల విద్యార్థిసంఘ మీటింగులకు అనుమతి యివ్వడంలేదు. కాన ఈ కనీస పౌరసత్వ హక్కులు సాధించడానికి మనం తీవ్ర ఆందోళన చేయాలి. దానికిగాను అక్టోబరు 20వ తారీఖు. "పౌరసత్వహక్కుల దినం"గా జరపాలి. ఆనాడు మీటింగులు పెట్టి ఈ పైచర్యలు వెంటనే వుపసంహరించుకోవాలని తీర్మానాలుచేసి ఆయా జిల్లా కలెక్టర్లకు, మద్రాసు ప్రభుత్వానికి పంపాలి. మహజర్లపై సంతకాలు తీసుకొని పంపాలి.

4. నవంబరు 12, 13, 14వ తారీఖులలో రాష్ట్రమహాసభ గుంటూరులో జరుపుటకు నిశ్చయించబడింది. సభకు అధ్యక్షులుగా కామ్రేడ్ పుచ్చలపల్లి సుందరయ్యను, ప్రారంభకులుగా మోహన్ కుమారమంగళాన్నిగాని, అరుణ్‌బోసునుగాని, ఆహ్వానించుటకు నిశ్చయించడమైనది. సభకు శ్రీ కాశీపట్నం కొండయ్యగారిని, శ్రీ అడివిబాపిరాజుగారు మొదలగు వారిని ఉపన్యాసకులుగా ఆహ్వానించుటకు నిశ్చయించడమైనది. మహాసభనాటికి "ది స్టూడెంటు" పత్రిక అమ్మకం 1200 వరకూ చేయాలని, 4000 రూపాయలు విద్యార్థిసంఘ నిధి వసూలుచేయాలని, 16000 మందిని విద్యార్థి సంఘ సభ్యులను చేర్పించాలని తీర్మానించబడింది.

దేశరక్షణకి దేనామార్గం?

★

18—9—43 తేదీన భీమవరంలో 7 గురు కమ్యూనిస్టుపార్టీ యువకులకు 6 నెలల చొప్పున కఠినశిక్ష విధించబడింది. వీరిపేర్లు: రమణారావు, సత్యనారాయణ, శ్రీరామారావు, శేషావతారం, సోమరాజు, సుబ్బారావు, సంజీవరావు. వీరుచేసిన నేరం ఏమిటి?

వీరందరూకలసి ఒక వైజ్ఞానిక దళంగా ఏర్పడి, కమ్యూనిస్టునినాదాలను పాటలద్వారా, బుర్రకథలు, నాటకాలద్వారా, గ్రామాల్లో ప్రచారముచేస్తూ వచ్చారు జపాన్ వ్యతిరేక ప్రచారం, ఆహారసమస్య పరిష్కారానికై ప్రజల ఐక్యత, అన్ని సమస్యలూ తీరి దేశరక్షణ బలపడుటకై జాతీయ ప్రభుత్వం, అందుకై నాయకుల విడుదల—వీరి ప్రచార సారాంశం. దేశమంతటా జరుగుతున్న ఆందోళనయే ఇక్కడకూడా జరిగింది.

ఈపని చేస్తున్నందుకు వీరందరిని క్రిందటి 'మే' నెలలో అరెస్టుచేశారు. కమ్యూనిస్టుల పేరుతో కాంగ్రెసు ప్రచారం చేస్తున్నారనీ, 1942 నవంబరులో నిషేధించబడిన ప. గో. జిల్లా విద్యార్థిసంఘ సభ్యులుగా ఆ నిషేధ సంఘం తరఫున ప్రచారం జరిగిందని పోలీసుల కేసు.

శిక్షింపబడిన 7 గురు యువకులు కమ్యూనిస్టులు. నిషేధించబడిన విద్యార్థి సంఘంతో వీరికెట్టి జోక్యంలేదు. వారుచేస్తున్న ప్రచారం దేశమంతటా కమ్యూనిస్టుపార్టీ చేస్తున్న ప్రచారమే.

అయినప్పటికీ ఈ శిక్షలు దేనికి? ఫాసిస్టులకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలను ఉత్తేజపరచి దేశరక్షణను బలపరచుటకు దీక్షబూనిన ఈ కమ్యూనిస్టు యువకులస్థానం ప్రజలలోనేగాని, జైళ్ళలోకాదని ప్రభుత్వం గుర్తించి వెంటనే విడుదలచేయాలి. ప్రజాసంఘాలు వీరి విడుదలకై ఆందోళన సాగించాలి.

కృష్ణాజిల్లా విద్యార్థులారా!

సోదర బెంగాల్‌రాష్ట్రాన్ని కరువుబాధలనుంచి తప్పించి, కాపాడుకోవలసిన బాధ్యత దేశంలోని ప్రజలందరిబాధ్యత అని వేరే చెప్పనక్కరలేదు. మొన్న ఆంధ్రరాష్ట్ర కమ్యూనిస్టుపార్టీ, రైతుసంఘం, విద్యార్థిసంఘాల ఆదేశాన్ననుసరించి ఆంధ్ర దేశమంతటా బెంగాల్‌నిధి వసూళ్ళకు కృషి జరిగింది.

బెంగాల్ సహాయార్థం కృష్ణాజిల్లా విద్యార్థులు ప్రత్యేక కృషిని జరపాలి. ఈనెల 13, 14, 15 తేదీలలో జిల్లాలోని ప్రతి స్థానిక విద్యార్థి సంఘమూ ఇందుకు కృషిచేసి బెంగాల్ సహాయనిధిని వసూలుచేయాలి.

ఇట్లు,
కాట్రగడ్డ వెంకటప్పయ్య,
కృష్ణాజిల్లా విద్యార్థిసంఘ కార్యదర్శి.

★

త్వరలో....

★ భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ నిర్మాణ చరిత్ర
★ రాజకీయ భూగోళం (పటాలతోసహా)
★ జపాను నిజస్వరూపం
★ స్టాలిన్ - నిర్మాణ సమస్యలు
★ కొత్తపాటలు

ప్రజాశక్తి కార్యాలయం,
బెజవాడ.

ఏజెంట్లకు

వచ్చే వారంనుంచి ప్రజాశక్తి ఏజెంట్లు ఏవారం పత్రికల అమ్మకం డబ్బు ఆవారమే ప్రజాశక్తి కార్యాలయానికి పంపుతూవుండాలి. అంటే ఇప్పుడు చేస్తున్నట్లు అరువు అమ్మకం పనికిరాదు. రొఖ్ఖానికే అమ్మడం అలవాటు చేయాలి. ఇప్పుడు ఏజెంట్లు నెలపొడుగునా ప్రజాశక్తిని అరువు ఇస్తూండడం, అది నెలఖరుకుకూడా సరిగా వసూలుకాక ఆఫీసుకు బాకీపడుతూండడం, ఆ బాకీలు వసూలు చేయడానికి బాకీలున్నవారిచుట్టూ తిరగడం సరివి తోంది. అందుచేత ఏజెంటు కామ్రేడ్ ఎక్కువకాలం పార్టీపనికి వినియోగించేలాగ వుండాలన్నా రొఖ్ఖం అమ్మకం ముఖ్యం అందుకే ఈపద్ధతిని ప్రవేశపెట్టుతున్నాం.

ఏవారం అమ్మకం సొమ్ము ఆ తరువాత వారంలోకూడా పంపకపోతే మరుచటివారం నుంచి పత్రిక పంపబడదు.

ఏజెంట్లు దీనిని గమనించాలి.

- పాతబాకీలు వెంటనే పంపాలి.
- ఏవారం అమ్మకం సొమ్ము ఆవారమే పంపుతూ వుండాలి.

మేనేజరు
ప్రజాశక్తి

బాలబాలికలకు "దొడ్డమ్మ" దసరాకానుక

సోవియట్ బాలబాలికలు
—రంగురంగుల చిత్రాలతో—
రెండణాలు మాత్రమే
ప్రజాశక్తి కార్యాలయం—బెజవాడ.

★ రైతు — కూలీ సమస్యలు

గన్నవరం తాలూకాలో ధాన్యపు ఫండు వసూళ్లు

ప్రజలే స్వయంగా ముందుకొచ్చి ఆహార సమస్యను ఎలా పరిష్కరించు కొనగలరో గన్నవరం తాలూకా (కృష్ణా) యందలి కొన్ని గ్రామాలు మార్గం చూపుతున్నాయి.

ఇందుపల్లిలో యీమధ్యనే ఆహార కమిటీ ఏర్పడింది. దానికి 15 గురు రైతులు కలిసి మొత్తం 205 బస్తాలధాన్యం, రు 300 ధనం, అప్పుగా యిచ్చారు. వీరిలో వెనిగళ్ళ కృష్ణమూర్తిగారు 180 బస్తాల ధాన్యం రు 10 రేటుకు తగ్గించి యిచ్చారు. మిగతా వారు మార్కెటు రేటుకు యిచ్చారు. ఇలా అప్పులిచ్చినవారినుండి కమిటీఒకటి ఎన్నుకో బడింది. దానికి అధ్యక్షులు కోగంటి వెంకటేశ్వరరావుగారు. మొత్తం ధాన్యము సగటున రు. 10-4-0 రేటుకు అమ్మాలని నిశ్చయించుకొని, వ్యవసాయ కూలీలకు 45 బస్తాలు వడ్డీలేకుండా యిచ్చారు. ఆదే రేటుకు 100 బస్తాల ధాన్యాన్ని ఆహారకమిటీ ద్వారా తరుగు ప్రాంతాలకు పంపే యేర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి.

ఈ ఉద్యమం అంతా చూచి, రైతులలోను, కూలీలలోను, పెత్తనదార్లయినవారు తమ పలుకుబడి పోతుందేమోనని భయపడసాగారు. స్థానిక ప్రచారకులు గ్రామంలో ఉన్న అన్ని రాజకీయపార్టీలవారి వద్దకు వెళ్ళి సహాయంచేయుమని కోరారు. కాని, వారి సహాయం లభించలేదు. రాజకీయపార్టీలతో సంబంధంలేని రైతులు, కమ్యూనిస్టులు, పార్టీ సానుభూతి పరులు, మాత్రమే తోడ్పడ్డారు.

కాటూరులో

ఇలాగే, కాటూరులోకూడా 30 మంది రైతులు స్థానిక ఆహార కమిటీకి 65 బస్తాల ధాన్యం, రు. 1150 ధనం, అప్పుగా యిచ్చారు. ఆహారకమిటీకి అధ్యక్షులు కడియాల రంగారావుగారు. కార్యదర్శి వెల్లంకి వెంకటరత్నంగారు. ఇంతవరకు 72 గురు వ్యవసాయ కూలీలకు యీ ఫండునుండి వడ్డీ లేకుండా అప్పులిచ్చారు. ఉన్న ఫండు ఆ గ్రామ అవసరాలకు మాత్రమే సరిపోతుంది. ఇతరచోట్లకు పంపడం సాధ్యంకాదు.

గ్రామంలోని ధనిక రైతులు కొందరు యీ ఉద్యమాన్ని వ్యతిరేకించారు. కారణం, ఒత్తిడి పనులలో తమకు కూలీలు, కావలసినంతమంది దొరకరేమోరనేభయం. స్థానిక కాంగ్రెసువాదులు యీ ఉద్యమానికి సహాయం చేయలేదు.

నాగన్నగూడెం, యెగినపాడు

ఈరెండు గ్రామాల రైతులు, వ్యవసాయ కూలీలు కలిసి ఒక ఆహారకమిటీని ఎన్నుకొన్నారు. నాగన్నగూడెం కూలీలు కలవపాముల వాస్తవ్యులైన వెల్లంకి రాజారావుగారి వద్ద 3 పుట్ల ధాన్యం, నాముపడ్డీ లేకుండా తెచ్చుకున్నారు. యెగినపాడు రైతులు చాలా బీదవారగుటవల్ల ఆహారకమిటీకి 8½ బస్తాల ధాన్యం, రు 47 రొఖ్ఖం, మాత్రమే యివ్వగలిగారు. రెండు గ్రామాల మధ్య ఏర్పడిన యీ ఐక్యతవల్ల గ్రామ పార్టీలు అంతరించాయి. పంటకాలువగట్టు ఒకటి తెగిపోగా, గ్రామస్తులే స్వయంగా పోసుకున్నారు. రవీస్ కాలువకు పోవు రహదారీ గట్టునుకూడా వెడల్పుగా అరఫర్లాంగు దూరం పోసుకున్నారు. వెనుకటినుండీ యీ రెండు గ్రామాలలో కూలీలకు, రైతులకు ఉన్న అప్పుల తగాదాను అన్యోన్యంగా పరిష్కరించుకొనుటకు నిశ్చయించుకున్నారు.

వివిధరాజకీయపార్టీలవారు కూడా ఈఉద్యమానికి సహాయంచేసి, ఐక్యతతో ఆహారసంక్షోభాన్ని తొలగించడంలో ముందుకురావలసినదిగా విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాం.

నెప్పల్లెలో

బెజవాడతాలూకా, నెప్పల్లెగ్రామంలో వ్యవసాయకూలీసంఘంవారు మూలపల్లెలో ఆహార లెక్కలను తీసి, తరుగు ధాన్యాన్ని ఆహార కమిటీద్వారా ఒకరైతువద్ద అప్పుగా తెచ్చుకున్నారు. ఈవిధంగా నాముపద్ధతిని తొలగించడమేగాక, ఆహారసమస్యను పరిష్కరించుటకు గ్రామైక్యతను నెలకొల్పుతున్నారు.

గ్రామ తగాదా పరిష్కారం

గుడూరుతాలూకా నేలపాడుగ్రామంలో, ఒక చేను వేడు సెనగపైరు అమ్మకంవద్ద షేక్ అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహెబ్ అనే వర్తకునకూ, జొన్నలగడ్డ వీరయ్య అనే రైతుకూ, మధ్య తగాదా వచ్చింది. ఉభయులు కోర్టుకు పోయే పరిస్థితికి తగవు ముదిరింది. స్థానిక రైతుసంఘపర్కార్లు, కమ్యూనిస్టులు జోక్యం కలిగించుకొని, ఉభయులతరఫున వున్న పెద్ద మనుష్యులకు నచ్చచెప్పి, వర్తకునకు రైతు రు. 10 లాభంఇచ్చుటకూ, చేను తాను ఉంచుకొనుటకూ, అంగీకరించునట్లు చేశారు. షేక్ అబ్దుల్ రహిమాన్ తనకీయబడిన 10 రూపాయలను కమ్యూనిస్టుపార్టీకి విరాళంగాయిచ్చి, పార్టీ సభ్యుల కృషిని అభినందించాడు.

బియ్యం ఎగుమతిపై నిషేధాన్ని తొలగించాలి

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ నండూరి ప్రసాదరావుగారు ఈ క్రింది ప్రకటనను గావించుతున్నారు:

బెంగాల్‌లో క్షామదేవత ప్రళయతాండవం చేస్తోంది. అనుదినం ఎందరో మృత్యుముఖాన పడుచున్నారు. అల్లాంటి బెంగాల్‌కు ఉచితంగా బియ్యం పంపించటానికి మా రైతు సంఘం సంకల్పించింది. ఆంధ్రదేశం లోటు ప్రాంతంకాదు. కొన్ని పంటలు అప్పుడే కోతకు వచ్చినయి. అందువల్ల యధాశక్తిని ఆంధ్రులు వంగీయులకు సహాయంచేసే స్థితిలో వున్నారు. అయినా ఉచితంగా బియ్యాన్ని పంపటానికిగూడా సివిల్‌సప్లయిల కమీషనరు మాకు అనుమతి నివ్వలేదు. దీనికి కారణం చెన్నరాష్ట్రం లోటు ప్రాంతమన్నారు. ప॥గో॥ జిల్లాలోని మా వూళ్ళో ఎందరో రైతులు మిగులు ధాన్యాన్ని మార్కెటు ధరల కన్న తక్కువ ధరలకు ఇస్తామన్నారు. వంగ రాష్ట్రానికి బియ్యం, ధాన్యం ఎగుమతి చెయ్యటానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం అనుమతినిచ్చి అందుకనువైన సౌకర్యాలు కల్పించగోరుచున్నాను.

★ పుస్తక పరిచయం

"బోల్షివిజం"

రచన: చక్రవర్తి రాజగోపాలాచారి
అనువాదం: సామ్యవాది
ప్రచురణ: సంస్కృతిగ్రంధమండలి, మద్రాసు
29 పేజీలు: వెల 0—4—0

ఇది శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారి 1930 లో రచించిన Chats behind bars (జైలులో ప్రసంగాలు) అనే గ్రంథంలోని ఒక అధ్యాయం.

ఈ పుస్తకం చదివితే, రాజాజీ ఊహాజనిత సామ్యవాదాన్ని సమర్థిస్తున్నట్లు తెలుస్తుంది. ఊహాజనిత సామ్యవాదానికీ, బోల్షివిజానికీ, చాలా తేడాఉంది. సమాజ చరిత్రను శాస్త్రీయదృష్టితో పరిశీలించి, దాన్ని యిప్పటికంటె ఇంకా ముందుకు తీసుకుపోయే విప్లవకార్యక్రమాన్ని యిస్తుంది బోల్షివిజం. ఒకవ్యక్తి ఊహాప్రపంచంలో విహరిస్తూ, సమాజాన్ని బాగుచేయడానికి ఆచరణ యోగ్యంకాని జీవకారుణ్య పద్ధతు లవలంబించబోవడం ఊహాజనిత సామ్యవాదం.

రచయిత సమాజపరిణామాన్ని శాస్త్రీయ దృష్టితో పరిశీలించకపోవడం వల్ల కొన్ని పొరబాటు అభిప్రాయములను వెలిబుచ్చాడు:

—బోల్షివిజంయొక్క ఆశయం శ్రమను సమానంగా పంచడంకాదు. ఎవరెవరు, ఏయే శాఖలలో, చాకచక్యంగా పనిచేస్తారో అట్టి శాఖలలో పనిచేయడానికి బోల్షివిజంప్రోత్సాహమిస్తుంది. శ్రమనుబట్టి వ్యక్తికి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది.

—బోల్షివిజంలో అన్ని వస్తువులూ సంఘపరం చేయబడవు. మానవుల శ్రమ శక్తిని దోచుకొని, కొద్దిమంది పెట్టుబడిదారులు లాభాలు గడించడానికి వీలున్న ఆస్తి మాత్రమే సంఘపరం చేయబడుతుంది (ఉదా: భూమి, ఫ్యాక్టరీలు, రైల్వేలు, వగైరా). ఇళ్ళు, వాకిళ్ళు, పెరళ్ళు, కుటుంబాని కవసరమైన పాడి పశువులు, కుర్చీలు, బల్లలు, పుస్తకాలు, వగైరా వస్తువులపై వ్యక్తికి సొంతహక్కు ఉంటుంది. అందుకు తగిన వసతులు కల్పించబడతాయి.

—ప్రతి వ్యక్తికీ అవసరాలనుబట్టి వస్తు వసతులు పంచడం సోషలిజంయొక్క రెండవ దశలోనేగాని, మొదటిదశలోకాదు. మొదటి దశలో వర్గ శత్రువులను అణచడానికి సోషలిస్టు ప్రభుత్వం, సైన్యాలు, పోలీసులు, కోర్టులు, శిక్షలు- అన్నీ ఉంటాయి. ఈ దశలో పెట్టుబడిదారీ సమాజంయొక్క లక్షణాలన్నీ నశించిపోయాక, రెండవదశలోకి సమాజం ప్రవేశిస్తుంది. అప్పుడు రాజ్యాంగ యంత్రం, నిర్బంధాలు, శిక్షలు, ఉండవు. ఈ రెండవ దశలోనే మనిషి తన అవసరాలనుబట్టి ప్రతిఫలం తీసుకుంటాడు. కాని, మొదటి దశలో, తాను కన్పరచిన శక్తి సామర్థ్యములను బట్టి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది.

—నేడు పార్కులు, రైల్వేలు, పోస్టాఫీసులు, విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా మొదలైనవి అందరూ తమ అవసరాలనుబట్టి అనుభవిస్తున్నారనీ, యివి సంఘం అంతటి సొమ్మనీ, రాజాజీ అంటాడు. యదార్థానికి యివన్నీ పై వర్గాలకు మాత్రమే అందుబాటులో ఉన్నాయి. డబ్బులేని ప్రజాసామాన్యానికి లభించవు. అంతేగాక వీటికి అయే పెట్టుబడి ద్వారా లాభాన్ని గుంజే పద్ధతి యిది.

—బోల్షివిజంలో మొత్తం ఆస్తిని అందరికీ సగటున పంచిపెడతారనడం పూర్తిగా పొరబాటు. ఉదాహరణకు, భూమిని ముక్కలుగా విడగొట్టి వ్యక్తులకు పంచిపెట్టరు. సమిష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రాలకు ప్రోత్సాహమిచ్చి, మరనాగళ్ళు యిచ్చి, పంటను అనేకరెట్లు ఎక్కువ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారు.

— వరిచేలు వగైరా భూముల్ని జాతి అంతటి తరఫున పూచీదారులుగా (ట్రస్టీలు) కొద్దిమంది నిపుణులైనవారికి సోషలిజంలో పంచిపెట్టుతారనీ, యితరుల ఉపయోగం కొరకు మాత్రమే వాటిని యీ ట్రస్టీలు కాపాడుతారని, రాజాజీ రాస్తున్నాడు. ఇదిసరికాదు. సమిష్టి వ్యవసాయ పద్ధతిలో రైతులందరికీ భూమిపై సమిష్టిపెత్తనం ఉంటుంది. స్థానిక, జిల్లా, రాష్ట్ర అవసరాలను సమన్వయించి, రైతులు వ్యవసాయం చేస్తారు. సంవత్సరాంతంలో ఒక్కొక్క రైతుచేసిన పనిని బట్టి ఫలసాయాన్ని పంచియిస్తారు.

— సోషలిజంలో ప్రతి వృత్తీ ఒక కులంగా పరిణమిస్తుందనీ, సరిగా పనిచేయని వ్యక్తుల్ని సంఘం బహిష్కరిస్తుందనీ, రాజాజీ అంటున్నాడు. సైకిళ్ళు తయారుచేసే వ్యక్తి కొన్నాళ్ళ తరువాత సరిగా పనిచేయకపోతే, మరొక వృత్తిలో పనికిరాకుండా పోతాడనుకోవడం సరికాదు. ఎందువల్లనంటే సోషలిస్టు సమాజం ప్రతివ్యక్తియొక్క మానసిక శక్తుల్ని అభివృద్ధిచేస్తుంది. అతని అభిరుచినిబట్టి తగిన వృత్తిని ప్రభుత్వం గ్యారంటీచేస్తుంది. పెట్టుబడిదారీసమాజంలోవలె హతమార్చదు.

— వర్గకలహం, హింసలేకుండా, శాంతియుతమైన సంస్కరణల

(మిగతా 3 వ పేజీ)

★ "కర్మఫలం"

రచయిత: చల్లా అప్పారావు, పెద్దాపురం.
58 పేజీలు: వెల: 0—12—0.

దేవుని పేరుతో దుష్కార్యాలు, దురంతాలు చేసే సనాతనులమీద యిది దాడి. సామ్యవాదులు కొందరు కర్మసిద్ధాంతాన్ని ఖండించేటందుకు నాటకం వేశారు. ఛాందస బ్రాహ్మణులచే రెచ్చగొట్టబడిన గ్రామస్థులు నటకుల్ని కొట్టిగాయపరుస్తారు. ఈదుండగాన్ని బట్టబయలుచేస్తూ, గ్రామంలో ప్రజల్ని సమీకరించడానికి పూనుకుంటారు సామ్యవాదులు.

ఈనాడు దేశంలో సర్వత్ర వ్యాపించియున్న ఆహారసంక్షోభాన్ని పరిష్కరించుటకు అన్ని వర్గాల ప్రజల్ని ఏకతాడుమీద నడపవలసియుండగా, దేవుడు — కర్మ మొదలయినచర్చలతో ప్రజలమధ్యఅంతఃకలహాలు రెకెత్తించడం సామ్యవాదం కాదు. దేశ,కాల పరిస్థితుల కనుగుణ్యంగా, ప్రజలలో చైతన్యాన్ని కలిగించి, దేశ స్వాతంత్ర్యానికి దారితీసే కార్యక్రమం యివ్వాలిగాని, ప్రజల ఐక్యతను విచ్ఛిన్నంచేసే కార్యక్రమాన్ని యేస్వాతంత్ర్యాభిలాషి ఈయడు. అట్టి కార్యక్రమాన్ని అప్పారావుగారు సామ్యవాదుల కంటగట్టుతున్నారు. దేశరక్షణ, దేశస్వాతంత్ర్యం కొరకు పనిచేసే ఏసామ్యవాది అట్టి కార్యక్రమాన్ని ఆమోదించడు: వ్యతిరేకిస్తాడు. సోషలిజంలో మత స్వాతంత్ర్యం, దేవాలయాలు, ఉంటాయనేవిషయం రచయిత గ్రహించాలి.

యుద్ధసమీక్ష

■ రెడార్మీ కొత్త విజయాలు
■ ఐక్యతకే విజయం

"వెనక్కిరావడం పూర్తి అయింది. నీపర్ శ్రేణిదగ్గర నిలచి యుద్ధం చేయడానికి జర్మన్ హైకమాండు నిర్ణయించింది" అని ఈనెల 5వ తేదీని కాప్టన్ లుడ్విగ్‌సెర్టోరియస్ అనే జర్మన్ మిలిటరీ అధికారి ప్రకటించాడు.

"గత కొద్దివారాల్లో వెనక్కి రాగలిగామంటే అది సాహసంతోకూడుకొన్న, ఉత్తమ మిలిటరీ వ్యూహాన్ని అనుసరించుఉంది. బోల్షివిజాన్ని మన పొలిమేరను చేరనీయకుండా చాల దూరంలోనే ఆపివేయగల శక్తి జర్మనీకుంది" అని డాక్టరు గోబెల్సు అంతకు రెండు రోజులు ముందు జర్మను ప్రజల్ని బుజ్జగించబోయాడు.

కొత్త విజయాలు

సోవియట్ రంగం కొద్దిగా సద్దుమణిగిన రోజులవి. జర్మను ప్రతిఘటనవల్ల సోవియట్ పురోగమనం మందగించిందని కొందరు వ్యాఖ్యానించారు. వాతావరణ స్థితిలోని మార్పు ఇందుకు కారణం అని మరికొందరన్నారు.

కాని, స్టాలిన్‌గ్రాడ్ విజయాన్ని సాధించిన అసమానమిలిటరీశాస్త్రవేత్త, మార్షల్‌స్టాలిన్, మరొక ముఖ్యవిజయానికి సన్నాహాలు పూర్తి చేస్తున్నాడని ఈ విమర్శకులు అనుకోలేదు.

6 వ తేదీ రాత్రి మధ్య నీపర్ రంగంలో మూడుచోట్ల రెడార్మీ హటాత్తుగా నీపర్ నదిని దాటి ముందుకు సాగింది. కీవ్‌కు ఉత్తరాన నీపర్, ప్రిపెట్, నదులు కలిసేచోట, కీవ్‌కు దక్షిణాన పెరియాస్లావ్ అనేచోట, క్రెమెన్‌చూగ్‌కి దక్షిణాన — ఈ మూడుచోట్ల రెడార్మీ నీపర్ శ్రేణిని భేదించి, పడమటి గట్టునున్న జర్మన్లపై విజృంభించింది.

ఆదేసమయాన క్యూబన్ రంగం మొదలుకొని, విటెబ్‌స్కుకి ఉత్తరంవరకుగల 800 మైళ్ళ రంగంలోనూ రెడార్మీ తీవ్రంగా విజృంభించింది.

ఈ విజృంభణలో టామన్ ద్వీపకల్పంలో శత్రుశేషంలేకుండా తుడిచివేసింది. ఈ రంగానికి, క్రిమియాకుమధ్య సన్నని కెర్చిజలసంధి మాత్రమే అడ్డుంది. క్రిమియా విముక్తి యుద్ధాలు ఇక త్వరలో ప్రారంభం కాగలవు. టామన్ యుద్ధంలో 20000 మంది జర్మన్లు చచ్చారు. 3000 మంది ఖైదీలయారు. మార్షల్ టిమోషెంకో ఈ యుద్ధాలను నడిపాడు.

మధ్య నీపర్ రంగంలో నదినిదాటివచ్చిన రెడార్మీని ప్రతిఘటించడానికి జర్మన్లు అదనపు సేనల్ని, టాంకుల్ని రంగంలోకి కురిపిస్తున్నారు. ఇంత ప్రతిఘటన ఉన్నప్పటికీ రెడార్మీ ముందుకు తోసుకుపోతూనే ఉంది; పడమటి గట్టుపైని తన స్థావరాల్ని బాగా బలపరుచుకుంది. ప్రిపెట్ ప్రాంతంలో, రెడార్మీ అప్పుడే పదిమైళ్ళ ముందుకు పోయింది. మరికొన్ని ప్రదేశాల్లో నీపర్‌నది జర్మన్ల పెద్ద ఫిరంగులకు కూడా అందుబాటులో లేదట. అంటే జర్మన్లు చాల దూరం వెనక్కి పోయారన్నమాట.

ఉత్తరాన గోమెల్ - మోగిలెవ్ - విటెబ్‌స్కు రంగంలో తీవ్ర యుద్ధాలు జరుగుతున్నాయి. విటెబ్‌స్కుకి ఉత్తరాన నెవెల్ అనే ముఖ్యరైల్వేస్థానం రెడార్మీవశమయింది. దీని ఆక్రమణవల్ల విటెబ్‌స్కు - మోగిలెవ్ - గోమెల్ శ్రేణిలో యుద్ధంచేస్తున్న జర్మన్ సేనలకు ఉత్తరాన్నుంచి పక్కవాటుగా ప్రమాదం ఏర్పడింది.

ఈ శ్రేణికి జర్మన్లు మాతృదేశ రక్షణ శ్రేణి అని పేరుపెట్టడంలోనే దీని విలువ స్పష్టమవుతూంది. ఎంతటికి తెగించిఅయినా సరే దీనిని దక్కించుకోడానికి జర్మన్లు ప్రయత్నిస్తున్నారు. కాని, మెల్లమెల్లగా రెడార్మీ ఉక్కు వ్యూహం ఈమూడు ముఖ్యస్థానాలను సమీపిస్తూంది.

విజయాల ప్రాముఖ్యత

నీపర్ శ్రేణిమీద రెడార్మీని అడ్డగించాలని జర్మన్లప్లాను. కాని ఒక ప్లాను వేసుకొని నడపగలశక్తి సోవియట్ రంగంలో జర్మన్లకు మరిలేదని ఈ కొత్త విజయాలు స్పష్టపరుస్తున్నాయి. మధ్య నీపర్ రంగంలో జర్మన్ శ్రేణిని భేదించడంవల్ల కీవ్, నీప్రోపెట్రోవ్‌స్కు, జపరోజి నగరాలకు, ఇంకా నీపర్ మలుపులోని ప్రదేశాలకు జర్మన్ చెరతప్పే పరిస్థితు లేర్పడ్డాయి. ఈ రంగానికి కొంచం దక్షిణాన్నే ఉంది క్రిమియా. తూర్పువాకిలిలో టామాన్‌దగ్గర ఎర్రసేనలు- ఉత్తరాన నీపర్ మలుపులో రెడార్మీ ప్రమాదం — ఇక క్రిమియాలోని జర్మన్ల గతేమవుతుందో ఊహించుకోవచ్చును.

ఈవిధంగా దక్షిణాన జర్మన్ శ్రేణుల్ని చిన్నాభిన్నం చేసుకుంటూ రెడార్మీ ముందుకు సాగిపోతుంటే, ప్రక్కనేఉన్న బాల్కన్ రాజ్యాల్లో స్వాతంత్ర్య పోరాటాలు అమితోత్సాహంతో విజృంభిస్తున్నాయి. యుగోస్లావియాలో గెరిల్లా దళాలు విశాల ప్రదేశాలను ఆక్రమించుకొని జర్మన్‌సేనల్ని చెల్లాచెదరు చేస్తున్నాయి. ఈయుద్ధాల్లో గెరిల్లాలు టాంకుల్నికూడా ఉపయోగిస్తున్నాయి.

రుమేనియాలో నల్లసముద్రతీరంలోని కార్మికులు ప్రభుత్వాన్నిప్రతిఘటిస్తున్నారు. ఆతీరంలో రక్షణ కోటలను కట్టమంటే కార్మికులు నిరాకరించారు. బల్గేరియాలో, హంగరీలో ప్రజాస్వామ్య ఉద్యమాలు నానాటికి బలపడుతున్నాయి.

బాల్టిక్‌ప్రాంతంలో కూడా యిదే దృశ్యం. జర్మన్ల "మాతృదేశ రక్షణశ్రేణి" విటెబ్‌స్కు - మోగిలేవ్ - గోమెల్ ఇంకెంతోకాలం నిలవవు. ఆ శ్రేణి కూలిపోవడంతో రెడార్మీ బాల్టిక్ రాజ్యాలను, వెనుకటి పోలెండు సరిహద్దును, సమీపిస్తుంది. ఆ ప్రదేశాల్లోకూడా ప్రజావుద్యమాలు మునుపటికన్నా తీవ్రంగా చెలరేగుతున్నాయి. ఆక్రమిత యూరప్ అంతటా రెడార్మీ విజయాలు ఆశాజ్యోతుల్ని వెదజల్లుతున్నాయి తమ నింతకాలం నరక యాతనల పాల్జేసిన నాజీ నరహంతకుల్ని కూలదోసి సమాధి చేయడానికి, ఆక్రమిత యూరప్ ప్రజలు తమ శక్తులనన్నిటినీ కూడదీసుకుంటున్నారు. రెడార్మీ విజయాలను అవకాశంగా తీసుకొని ఆక్రమిత యూరప్ అంతటా ఫాసిస్టు వ్యతిరేక ప్రజాసంఘటన స్థిరపడుతూంది.

అటు రెడార్మీ కురిపిస్తున్న చావుదెబ్బలు, ఇటు తమ అంతు చూడ నిశ్చయించుకున్న ప్రజాసంఘటన—ఈ ఆడకత్తెరలోపడి నాజీలు నలిగిపోతున్నారు. ఇందులోంచి బయట పడడానికి మార్గం ఉందా అని వెర్రిగా చూస్తున్నారు.

ఐక్యతకే విజయం

ఈ రెడార్మీ విజయాలు, ఈ ప్రజాసంఘటన పట్ల ఆయావర్గాలవైఖరి ఎలావుందో చూద్దాం.

పోలెండు, యుగోస్లావియా, గ్రీకు ప్రభుత్వవర్గాలు ఇక తమ పెత్తనం అంతరించిపోతుందేమో అని ఆందోళన పడుతున్నాయి.

గత 20 ఏళ్ళనుండి అక్రమంగా తమ స్వాధీనంలోవుంచుకొన్న వైట్‌రష్యా, ఉక్రెన్ భాగాలపై యింకా, ప్రభుత్వం చెలాయించాలని పోలెండు పాలకవర్గము కోరుతూంది.

ఇట్టి అభిప్రాయాల్నే మిత్రరాజ్యాల్లో చీలికలకు తావు యిస్తాయి, ఇవే నాజీలకు నేడు మునిగిపోతున్నవాడి కొకగడ్డిపోచలాగ ఆధారమవుతున్నాయి.

కాని, ఈ రెడార్మీ విజయాలే, ఈఫాసిస్టు ప్రతికూల ప్రజా సంఘటనే, అభివృద్ధి నిరోధకుల కుతంత్రాల్ని భగ్నం చేస్తున్నాయి మిత్రరాజ్యాల్లో ఐక్యతను బలపరుస్తున్నాయి. బ్రిటిష్, అమెరికన్ ప్రభుత్వాలు, సోవియట్ ఫ్రెంచి, ప్రతినిధులతోకలిసి మెడిటరేనియన్ కమిషన్ ఏర్పరచడానికి అంగీకరించడం ఈ ప్రజా సంఘటన ఫలితమే. ఇక నష్టే ఆలస్యంచేయక అమెరికా, బ్రిటన్, సోవియట్ సమావేశం ప్రారంభించడానికి సన్నాహాలు జరగడం వీటి ఫలితమే.

జకొస్లోవేకియా, ఫ్రెంచి నేషనల్ కమిటీలతో సోవియట్‌కుగల సన్నిహిత సంబంధం-ఈ ఐక్యతను మరింత బలపరుస్తుంది.

ఆలస్యం కూడదు

నాజీలు నాశనమయిపోతున్నారు. కాని, ఇది ఎంత త్వరగా జరుగుతే ఆక్రమిత యూరప్ ప్రజలకంత త్వరలో విముక్తి, సౌఖ్యం అందగలవు. సోవియట్ కోరుతున్నదిదే. ఈ విషయంలో, యుద్ధం ఆలస్యంగా అంతమవుతుందనే వాళ్ళను గురించి "వార్ అండ్ వర్కింగ్ క్లాస్" పత్రిక ఇలా రాస్తుంది:

"యుద్ధం మెల్లగా, తొందరలేకుండా పూర్తి కావడం సంకుచిత మిలిటరీ దృక్పథానికి నచ్చవచ్చు. కాని సోవియట్ కోరేదానికి, ఆక్రమిత ప్రజలు కోరేదానికి ఇది విరుద్ధం. మా దేశం (సోవియట్) నాజీల నిండుశక్తుల్ని ఎదిరించి యుద్ధం సాగిస్తుండడం ఇది మూడో ఏడు. ప్రతిరోజూ మా దేశస్తులెందరో చనిపోతున్నారు. యుద్ధం త్వరలో పూర్తికావడమే సోవియట్ కోరుతూందని వేరే చెప్పాలా?..... అమెరికా, బ్రిటన్, సోవియట్ — ఈ మూడురాజ్యాల కూటమికిఉన్న సైనిక, ఆయుధ, వస్తు,సంపద అపారము. ఇంతశక్తి మనకున్నప్పుడు శత్రువు ఈయుద్ధాన్ని పొడిగించకుండా మనం చూడాలి". జూన్ 1940 మొదలుకొని 1943 మార్చిలోగా 40,000 మంది ఫ్రెంచి ప్రజల్ని నాజీలు హతమార్చారంటే ఆక్రమిత ప్రజలకీ ఆలస్యం ఎంత యమయాతనో వేరేచెప్పాలా?

త్వరలో ప్రపంచ ప్రజాశత్రువుని సమాధి చేయడానికి సోవియట్ తన కర్తవ్యాన్ని నెరవేరుస్తూంది. ఒకవైపు యుద్ధభూమిలో మహత్తర విజయాలుసాధిస్తూ, మరోవైపు శీతకాల యుద్ధానికి బ్రహ్మాండమైన సన్నాహాలు చేస్తూంది. దేశమంతటా యుద్ధ పరికరాల నిర్మాణం మునుపటికన్నా అనేకరెట్లు సాగుతూంది. నాజీలనుంచి వశపరచుకున్న ప్రాంతాల్లో బొగ్గుగనులను తిరిగి ప్రారంభించడానికి తీవ్రసన్నాహాలు జరుగుతున్నాయి. స్టాలిన్‌గ్రాడ్‌లో కొన్ని పరిశ్రమలు త్వరలో ప్రారంభం కానున్నాయి.

ఇతర రంగాల్లో

ఈలోగా ఫ్రెంచిసేనలు కార్సికాదీవిని నాజీ చెరనుండి పూర్తిగా విడిపించాయి. ఫ్రెంచి మాతృభూమిలో విముక్తిపొందిన మొదటి ప్రదేశం ఇదే. దీనిని అచ్చంగా ఫ్రెంచి సేనలే సాధించడం ఫ్రెంచి స్వాతంత్ర్య యోధులకు ఎంతో ఉత్తేజం కలిగించగలదు.

ఇటలీలో అయిదవ మిత్రసేన, బ్రిటిష్ అష్టమసైన్యం ముందుకు సాగిపోతున్నాయి. బ్రిటిష్ అష్టమసైన్యం ఏడ్రియాటిక్‌తీరంలో టెర్మోలి రేవులో తలవని తలంపుగా దిగింది. అక్కడనుంచి జర్మన్లను వెనక్కు నెట్టుకుంటూ ముందుకు సాగింది. పడమట అయిదవ సేన వాల్చర్నో నదిమీద కాపువా అనే ముఖ్య ప్రదేశాన్ని పట్టుకొంది. శత్రువు కిన్నాళ్ళూ బలమయిన శ్రేణిగా ఉపయోగపడ్డ వాల్చర్నోనదిని మిత్రసేనలు దాటాయన్న మాట. అయిదవసేన రోమ్ కిప్పుడు 80 మైళ్ళ దూరంలో వుంది. పసిఫిక్కులో ఫిన్‌షాఫెన్, విలాలావెల్లా, కొలంబంగారా అనే మూడు ముఖ్య ప్రదేశాలను మిత్రసేనలు వశపరచుకొన్నాయి.

11—10—43 తాపీ మోహన్‌రావు

సంతోషంతో యిచ్చేదే పదివేలు

యుద్ధనిధిని వసూలుచేయడంలోను, యుద్ధ బాండ్లు కొనిపించడంలోను స్థానికాధికారులు అవలంబించే పద్ధతులు కొత్త కాదు. అంతా నిర్బంధంతో కూడుకొని వుంటుంది. ప్రజల శక్తి సామర్థ్యాలను ఆలోచించకుండా ప్రవర్తిస్తుంటారు యీ విషయంలో. ఇందువల్ల ధనికులకు, బీదలకు మధ్య కక్షలు బయలుదేరుతాయి. యుద్ధ సన్నాహాలపట్ల ప్రజలకు సానుభూతి కలగడానికి బదులు, విముఖత హెచ్చుతుంది. యుద్ధంవిషయంలో ప్రజలకు వుత్సాహం కలిగించి,వారి సహకారం పొందాలంటే అవలంబించవలసిన పద్ధతు లివికావు. నిర్బంధ విధానాన్ని మాని, గ్రామస్తుల సహకారంతో, వారి శక్తి సామర్థ్యాలను బట్టి వసూలుచేయాలి.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, చింతలపూడి తాలూకా, శివపురంలో యుద్ధబాండ్లను కొనిపించడం విషయంలో స్థానిక కమ్యూనిస్టులు ఈపద్ధతినే అవలంబించారు. శివపురంలో వర్షాలు సరిగా లేనందున, పంటలు తక్కువగా పండాయి. అయినా ఆగ్రామస్థులనుండి యుద్ధంకోసం 25 వేలు వసూలు చేయాలని తహసీల్దారు ప్లాను. శివపురం స్థానికకమ్యూనిస్టులు చొరవను అధికారులనుండి తీసుకున్నారు. రైతులకు యుద్ధస్వభావాన్ని నచ్చజెప్పి, యుద్ధానికి సహాయం చేయవలసిన అవసరాన్ని గుర్తింపజేశారు. దానిఫలితంగా గ్రామం మొత్తంమీద రు 1000 లకు యుద్ధ బాండ్లు కొనడానికి రైతులు అంగీకరించారు. కాని, తహసీల్దారు తన మొదటి అంచనానే పట్టుకొని ప్రాకులాడుతున్నాడు. రైతులు తమ శక్తిసామర్థ్యాలను, తమ సహకార దీక్షను కలక్టరుకు తెలుప నిశ్చయించుకున్నారు.

(2 వ పేజీ తరువాయి) ఆధారపడే రాష్ట్రప్రభుత్వాల దౌర్బల్యం, ఇందుకుప్రధానకారణాలు."

లీగ్ - కాంగ్రెసు ఒడంబడిక అవసరం

కాబట్టి, వెంటనే ఆహారసంక్షోభాన్ని తొలగించడానికి జాతీయ ప్రభుత్వం, సంయుక్త మంత్రివర్గాలు, అవసరం. ఇందుకు కాంగ్రెస్-లీగ్ ఒడంబడిక తప్ప మరోమార్గంలేదు. అట్టి ఒడంబడిక పునాదిగాగల విశాలమైన జాతీయైక్యత ఒక్కటే సామ్రాజ్యవాదుల్ని లొంగదీయగలదు.

అయితే, కాంగ్రెసు- లీగ్ ఒడంబడిక యే పద్ధతిలో సాధ్యమౌతుంది? కాంగ్రెసువాదులు ముస్లింజాతుల స్వయం నిర్ణయ హక్కును అంగీకరించి, వారిఅనుమానాలను తద్వారా తొలగించాలి. సామ్రాజ్యవాదుల 'విడదీసి పరిపాలించే' పాలసీని భగ్నమొనర్చుటకు యిదే చక్కని ఆయుధం. అటు, ముస్లింలీగ్ బెంగాల్, పంజాబ్ మంత్రివర్గాలపై ఒత్తిడి తెచ్చి, ఆహార సమస్యను పరిష్కరించుటకు యితర పార్టీల సహకారాన్ని కోరడం అవసరం. 11—10—43.

సవరణ

గత సంచికలో, గుంటూరు జిల్లా యువజన మహాసభ కార్యక్రమంలో 16 వ తేదీని "ప్రతినిధుల సమావేశం" అని వుంది. అది పొరబాటు. ప్రతినిధుల సమావేశం 17 వ తేదీనిమాత్రమే. 16వ తేదీని పార్టీ సభ్యుల, సానుభూతిపరుల, సమావేశం (Rally), పతాకోత్సవం, వైజ్ఞానిక ప్రదర్శనాలు, బహిరంగసభ, ఉంటాయి. ఉపన్యాసకులు: కామ్రేడ్స్ సుందరయ్య, బసవ పున్నయ్య.

★ ఆహారసమస్య

మద్రాసు ప్రభుత్వానికి ఆహారకమిటీ సూచనలు

కృష్ణాజిల్లా ఆహారకమిటీ సమావేశం 6-10-43 వ తేదీని బెజవాడకమిటీ ఉపాధ్యక్షులైన శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారి బి. ఎ. బి. ఎల్. గారి అధ్యక్షతను సమావేశమయి, ఈ క్రింది తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడ్డాయి.

10-10-43 వ తేదీన మద్రాసు ప్రభుత్వ అడ్వయిజరైన శ్రీ కొంతి రామమూర్తిగారు బెజవాడ వచ్చేటప్పుడు జిల్లా ఆహార కమిటీ తరఫున ఈ క్రిందిసూచనల ననుసరించి ఒక మెమోరాండం తయారుచేయుటకు తీర్మానించడమయినది.

(శ్రీరామమూర్తిగారు బెజవాడ రావడం ప్రస్తుతం మానుకొన్నారు. అందువల్లమద్రాసు ప్రభుత్వానికి ఈసూచనలను పంపుతున్నారు.)

1. రైతులు ఉత్పత్తిచేయు అన్ని ఆహార పదార్థముల ధరలను ఒక క్రమపద్ధతిప్రకారం కంట్రోలు చేయాలి. ధాన్యం ధర 166 పౌన్ల బస్తా 1 కి 11-0-0, బియ్యంధర 246 పౌన్ల బస్తా 1 కి రు 23-4-0 కు మించకూడదు. 2. రైతులకు అవసరమైన యితరవస్తువులన్నిటిధరలను కూడా కంట్రోలుచేయాలి. వాటిని దొంగమార్కెట్టులోకి పోకుండా ప్రజా సంస్థల సహకారంతో రైతుల కందుబాటులో వుండునట్లు చూడాలి. 3. ధాన్యం ధరకు, బియ్యం ధరకు వ్యత్యాసముండరాదు. రైతుల నుండి ధాన్యంను కమాండీరు చేయునపుడు వారు ధాన్యం రూపంలోగాని, బియ్యం రూపంలోగాని ఏరూపంలోనైనా సప్లయిచేయుట కవకాశమివ్వాలి. 4. నిల్వసరుకుల నన్నిటినీ స్వాధీన పరచుకొని ఆహారకమిటీలద్వారా ప్రజలకందజేయాలి. 5. పట్టణాలన్నిటిలోనూ తరుగు ప్రాంతాలైన గ్రామాలలోనూకూడా రేషనింగు ప్రవేశపెట్టాలి. 6. ముందుసంవత్సరం వచ్చే పంట కాలంలో పండినపంటలో $\frac{1}{6}$ వంతు భాగాన్ని ప్రభుత్వమే కొని పబ్లికు గిడ్డంగులలో ప్రజల కందజేయుటకు నిల్వ చేయాలి.

ప్రభుత్వంచే నామినేటుచేయబడిన మద్రాసు రాష్ట్రీయ ఆహారఅడ్వయిజరీబోర్డులో మిగులు ప్రాంతమైన కృష్ణాజిల్లాకు ప్రాతినిధ్యం లేకపోవుటకు ఈ కమిటీవారు ఆశ్చర్యపడుచూ వెంటనే కృష్ణాజిల్లా ప్రజల ఆహారకమిటీ తరఫున రాష్ట్ర ఆహారకమిటీలోకి ఒక ప్రతినిధిని తీసుకోవలసినదిగా ఈ కమిటీవారు ప్రభుత్వంను కోరుచూ మరోతీర్మానం చేశారు.

జిల్లాలోని కొరత ప్రాంతమైన నూజివీడు తాలూకాలోని నూజివీడు పట్టణములోని రైసు మిల్లులలో బియ్యం నంతనూ గ్రెయిన్ పర్చేజింగు ఆఫీసరుగారు యితర ప్రాంతాలకు ఎగుమతి చేయుటకు కమాండీరు చేసినట్లు తెలుస్తోంది గాన అచ్చట కమాండీయరుచేసిన ధాన్యం తరుగుప్రాంతమైన ఆతాలూకాలోనే ఆహారకమిటీద్వారా ప్రజల కందజేయవలెనని ఈ కమిటీవారు జిల్లాకలెక్టర్ను, పర్చేజింగు ఆఫీసరుగారినికోరుతూ తీర్మానించారు.

★

కో - ఆపరేటివ్‌స్టోర్సుకే మోసం

కంచే చేనుమేస్తే ఇక అడగక్కరలేదన్నారు. అలాగే ఉంది కాటూరు (కృష్ణా జిల్లా) గ్రామ కో - ఆపరేటివ్ స్టోర్సు అధ్యక్షుని ప్రవర్తన. ఈ అధ్యక్షులు వెల్లంకి వెంకట కుటుంబయ్యగారు. స్టోర్సుకుచెందిన ఏడు పంచదార బస్తాలను సెప్టెంబరు 25 వ తేదీన, బెజవాడలోని దొంగమార్కెట్టుకు రహస్యంగా పడవమీద పంపుతూంటే పట్టుబడ్డాడు. స్టోర్సులోని కొందరు సభ్యులూ, స్థానిక రైతు సంఘాధ్యక్షులూ యీ దొంగతనాన్ని కనిపెట్టి పోలీసులను రిపోర్టుచేశారు. ఈ ప్రజా ద్రోహిమీద కేసు పెట్టబడుతోంది.

★

నెల్లూరులో క్లిష్టస్థితి

ఈ అధ్యక్షునిలాంటి పుణ్యాత్ముల మూలంగానే నెల్లూరుజిల్లాలో ఆహారపదార్థాల కరువు ఏర్పడే సూచనలు అప్పుడే కనబడుతున్నాయి.

ఆ జిల్లాలో ప్రభుత్వం కమాండీరుచేసిన రేటుప్రకారం ధాన్యం పుట్టి 130 రూపాయలకిడుతుంది. కాని, వర్తకులు పుట్టి 150 రూపాయీలకు అమ్ముతున్నారు. ఈవిధంగా ధాన్యం రు. 130 లకు కొని, నెల్లూరు మిల్లులో బియ్యంచేసి, గూడూరు, కావలి, వెంకటగిరి మొదలైన ప్రాంతాల్లో రూపాయికి 4 శేర్ల చొప్పున అమ్మవలసినది $3\frac{1}{2}$ శేర్ల చొప్పున అమ్ముతున్నారు.

ఇంతేకాదు.ధాన్యంధర ఇంకా తగ్గేలాచేసి, ఆవిధంగా ఇంకా ఎక్కువలాభాలు గుంజాలనే ఉద్దేశంతో, నెల్లూరులోని బియ్యం మిల్లులు, వర్తకులు ధాన్యం హెచ్చుగాకొనడం మాని వేశారు. దీనివల్ల త్వరలో నెల్లూరు,గూడూరు మొదలైన ప్రదేశాల్లో బియ్యం కరువయ్యే పరిస్థితు లేర్పడుతున్నాయి.

నెల్లూరులో ఇలాంటి తీవ్రపరిస్థితు లేర్పడకుండా చేయడానికి, నెల్లూరు కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్సు కృషిచేస్తూంది. తిరిగి పంటలు వచ్చే వరకు, ఈ 5 నెలల్లో నెల్లూరు పట్టణానికి కావలసిన బియ్యం, ప్రభుత్వాధికారుల ద్వారా కొని, నిలవచేయడానికి ఈస్టోర్సు ప్రయత్నిస్తూంది. కాని అధికారులు అంతరాయాలు కలిగిస్తున్నారు.

ధాన్యం ధర పుట్టి 130 రూపాయీలకు కంట్రోలు చేయాలనీ, బియ్యం కనీసం రూపాయికి నాలుగుశేర్లు చొప్పున అమ్మించాలనీ స్థానిక కమ్యూనిస్టులు ఆందోళన సాగిస్తున్నారు. ప్రతిపేటలోను చౌకంగడిని ఏర్పాటు చేయడానికి కూడా ఆందోళన జరుగుతూంది. అన్ని పార్టీల సహకారంతో ఆహారకమిటీని ఏర్పరచడానిక్కూడా కృషి జరుగుతూంది.

★

ఐక్య కృషి ఫలితం

విశాఖజిల్లా, పొట్నూరు గ్రామం జనాభా సుమారు 3000. ఆగ్రామానికిస్తున్న బియ్యం సప్లయి ఏమూలకూ చాలటంలేదు. ఈ కరువును తొలగించుకోడానికి ఆ గ్రామ ప్రజలు గతనెల తొలిరోజుల్లో ఆహారకమిటీని ఏర్పరచుకున్నారు. ఈ కమిటీ సభ్యులు గత మాసం 18 వ తేదీని విజయనగరం సబ్ కలెక్టరు దగ్గరకువెళ్ళి, పరిస్థితులను వివరించారు. 29-9-43 న 8 బస్తాలు సప్లయిచేస్తామనిచెప్పి, అప్పటికి 5 బస్తాలుచోళ్ల ఒకబస్తా జొన్నలు ఇచ్చాడు. వీటిని ఆహారకమిటీ ద్వారా బీద కుటుంబాలకు రేషన్ ప్రకారం పంచిపెట్టారు. 29 వ తేదీని కలక్టరు పంపుతానన్న బియ్యం రాలేదు. కమిటీ నాయకత్వం కింద 400 మంది ప్రజలు, మండుటెండలో 10 మైళ్ళునడచి సబ్‌కలక్టరు దగ్గరకువెళ్లారు. కలెక్టరుగుమస్తా వీరిని ఏమేమో బెదరించాడు. కాని ప్రజల ఐకమత్యం ముందు ఇతని బెదరింపులు పనికిరాకపోయాయి. వెంటనే 3 బస్తాల బియ్యం సప్లయిచేసి, పైవారం నుంచి 9 బస్తాలు సప్లయిచేస్తానని కలెక్టరు వాగ్దానం చేశాడు.

ఈకమిటీ కృషిఫలితంగా గ్రామంలో పార్టీ తగాదాలు తగ్గి, ప్రజాఐక్యత ఏర్పడుతూంది.

★ మహిళాలోకం

స్త్రీలు క్రమశిక్షణతో ముందుకు వస్తున్నారు

గుంటూరుజిల్లా మహిళా ప్రచారకసంఘ యాజమాన్యాన, తెనాలితాలూకా క్రాప గ్రామంలో 15-8-43 మొదలు 11-9-43 వరకు మహిళా వైజ్ఞానిక శిక్షణా శిబిరం కొనసాగింది. అందులో ఆరోగ్య విషయాలను గురించి ఉపన్యసించిన జిల్లా మహిళా మెడికల్ ఆఫీసరు, క్యాంపును గురించి తమ అభిప్రాయాన్ని యీ క్రిందివాక్యాలలో వెల్లడించారు. లిఖిత పూర్వకమైన యీ క్రిందిస్టేట్‌మెంటును జిల్లా మహిళా ప్రచారక సంఘంవారి కిచ్చారు.

"ఇండ్లల్లో ఇంతకాలంనుంచి ఘోషాలో మగ్గుతూ వున్నటువంటి వీరు ఇంతముందుకు వచ్చి ఎ. ఆర్. పి., కోలాటం మొదలైన వాటిలో వెనుకంజ వేయకుండుట, పురుషులతో సోదరభావంతో మెలగుట—క్రమశిక్షణ అంటే యేమో తెలియకుండా యింతకాలం వున్న వీరు ఇప్పుడింత క్రమశిక్షణతో నుండుట నాకు ఆశ్చర్యంకలిగిస్తున్నవి. ఇదివరకు స్వంత అభిప్రాయం అంటే యేమిటో తెలియనివారు చక్కగా అభిప్రాయాలను ఇచ్చుట యెంతో బాగుంది. వాళ్ళవుత్సాహానికి, వారు కలిసిమెలిసి వుండటం, ఇక్కడ విన్నది అంతా అమలులో పెట్టుతామని నిర్ణయించుకొనటంచూస్తే ఈవిధంగాచేస్తే కొద్దికాలంలో మహిళాసంఘం అంటే తెలియనివారే వుండరు. ఈ పాఠాలు ప్రతి కుటుంబానికీ అవసరం, అమలులో పెట్టేవిగానున్నవి. పాటలు పాడే విధానంచూస్తే అప్పటికప్పుడు చేస్తామన్నంత వుత్సాహాన్ని చూపిస్తున్నారు".

(Sd.) వి సామ్రాజ్యం,
యల్. యమ్. పి.
జిల్లా మహిళా మెడికల్ ఆఫీసరు,
జిల్లాబోర్డు, గుంటూరు.

స్థానిక సమస్యలు

రేపల్లె టౌను మహిళాసంఘం స్త్రీల సౌకర్యార్థం పాకీదొడ్లు ఏర్పాటు చేయుటకు నెల రోజులనుండి ఆందోళన చేస్తూవచ్చింది. మహిళావర్కర్లు ఇంటింటికి తిరిగి ప్రచారం చేసి రెండువందలుపైగా సంతకాలతో మహజర్లు పెట్టించి 30 మంది స్త్రీలతో పంచాయితీ స్పెషలాఫీసరువద్దకు డెప్యుటేషన్ వెళ్ళారు. టౌన్ మహిళాసంఘం తరఫున స్థలంకొరకు (పాకీదొడ్లకు) తహశీల్‌దారువద్దకు, జిల్లా బోర్డు స్పెషలాఫీసరు వద్దకు రెండుసార్లు డెప్యుటేషన్‌పోవటం జరిగింది. వెంటవెంటనే స్థానిక పంచాయితీ స్పెషలాఫీసరు వద్దకువెళ్లి ఒత్తిడిచేయటం సాగించారు.

ఈ ఆందోళనా ఫలితంగా మూడు దొడ్లు కట్టించటం జరిగింది. ఇంకా నాలుగు దొడ్లకు తడికలు సిద్ధం చేయబడుతున్నాయి. టౌన్ స్త్రీలు ఉత్సాహంతో స్త్రీలసంఘాన్ని అభివృద్ధి చేస్తున్నారు.

సంఘాల నిర్మాణం

నిజాంరాష్ట్ర దళమాంధ్ర మహిళాసభ కార్యదర్శిని, శ్రీమతి ఆరుట్ల కమలాదేవిగారు, స్థాయిసంఘ సభ్యురాలైన శ్రీమతి నిమ్మగడ్డ సత్యవతిగారు 27-9-43 మొదలు 3-10-43 వరకు నల్లగొండ ముఖ్యస్థానము, దేవరకొండ, మిరియాలగూడెం, హుజూర్‌నగర్, సూర్యపేట, వరంగల్లు గ్రామాలలో మహిళా సంఘ ప్రచారంచేసి, స్థానిక సంఘాలను స్థాపించారు. సెప్టెంబరు 28 వ తేదీని మిరియాలగూడెంలో జరిగిన సమావేశంలో పైవారుభయులు మహిళాసంఘ ఆశయాలను గురించి ఉపన్యసించారు. అక్కడ కొత్తగా మహిళాసంఘం ఏర్పడింది. అధ్యక్షురాలు శేషరత్నమ్మగారు; కార్యదర్శిని రంగనాయకమ్మగారు. సూర్యపేట మహిళా సంఘానికి అధ్యక్షురాలు అమరవాది సీతారామమ్మగారు; కార్యదర్శిని లలితాదేవిగారు.

అక్టోబర్ 3 వ తేదీని వరంగల్‌లో జిల్లా మహిళాసంఘ సభ్యుల సమావేశం జరిగి, వివిధ సమస్యలపై తీర్మానాలు చేయబడ్డాయి.

27-9-43 వ తేదీ సాయంకాలం మలకపేట, హైదాబాదయందు దళమాంధ్ర మహిళా సభాధ్యక్షురాలయిన శ్రీమతి రంగమ్మగారి అధ్యక్షతక్రింద మహిళా సమావేశం జరిగింది. శ్రీమతి సీతకుమారిగారు, కమలాదేవిగారు మహిళా ఉద్యమ వ్యాప్తిని గురించి ఉపన్యసించారు. సమావేశం వీణావాయిద్యములతోను, నృత్యముతోను ముగిసెను. కొత్తగా ఎన్నుకోబడిన మలకపేట మహిళా సంఘానికి అధ్యక్షురాలు ముడుంబ మంగతాయారమ్మగారు. కార్యదర్శినులు డి. ఎన్. విశాలక్ష్మమ్మగారు, నిమ్మగడ్డ సీతాబాయిగారు

కరువునిధికి రు. 112-10-6

18-9-43 వ తేదీని లింగనబోయినచర్లలో (ప. గోదావరి) ఏర్పడిన మహిళాసంఘానికి శృంగవరపు ఆదిలక్ష్మిగారు అధ్యక్షురాలుగను గుత్తుల సూర్యాకాంతంగారు కార్యదర్శినిగను, ఎన్నుకోబడ్డారు.

రాజమంద్రిలో శ్రీమతి లలిత, సుభాషిణి, సీతాదేవి, పరిపూర్ణం, జగదాంబగారలు దళాలుగా బయల్దేరి, బెంగాల్ కరువునిధికి రెండు రోజులలో రు. 112-10-6 వసూలుచేశారు. బెంగాల్ ఆత్మరక్షణసమితివారికి ఈసొమ్మును పంపించారు.

27-9-43 వ తేదీని నూజవీడుతాలూకా పోతురెడ్డి పల్లెలో గ్రామ మహిళా సంఘం ఎన్నుకోబడింది. అధ్యక్షురాలు అక్కినేని పెదకన కమ్మగారు, కార్యదర్శిని నాగరత్నం గారు. సెలెక్టుకమిటీబిల్లు మొదలైన స్త్రీల సమస్యలపై కోటీశ్వరమ్మగారు (కృష్ణాజిల్లామహిళాసంఘ వర్కింగుకమిటీసభ్యురాలు) ఉపన్యసించారు.

కృష్ణాజిల్లా మహిళాక్యాంపు
జమా-ఖర్చులు

16-8-43 నుండి 16-9-43 వరకు బెజవాడలో జరిగిన కృష్ణాజిల్లా మహిళా వైజ్ఞానిక శిక్షణ శిబిరానికి యీ క్రింది జమా-ఖర్చులను జిల్లాసంఘ కార్యదర్శిని శ్రీమతి వెల్లంకి అన్నపూర్ణాదేవిగారు తెలియజేస్తున్నారు:

జమలు

విద్యార్థినులనుండి	రు. 244-13-0
జిల్లాసంఘ ఫండులోనుండి	343-13-9
మొత్తం	588-11-9

ఖర్చులు

విద్యార్థినుల భోజనాలకు	రు. 412-8-0
పాలు, యితర చిల్లరఖర్చులకు	168-7-9
ఫొటోలకు	2-0-0
"ఆంధ్రప్రభ" పేపరుకు	5-12-0
మొత్తం	588-11-9

Printed and Published by Katragadda Rajagopala Rao at Prajasakti Press, Governorpet - Bezwada.

END OF ISSUE